

Projekt Culture Casbah

- En analys av medborgardeltagandet och dialogen under och innan projekt Culture Casbah.

Project Culture Casbah

- An analysis of citizenparticipation and dialogue during and prior to the project Culture Casbah

Ammar Arslanagic & Mohammad Hammoudé

Stadsbyggnad, stadsutveckling och planering. Huvudområde: Byggd miljö
Kandidatuppsats
20 HP
VT 2019 – 07/06
Handledare: Jean Ryan
Examinator: Karin Grundström

Förord

Vi vill uttrycka vår djupaste uppskattning till personerna som tagit sig tid att intervjuas av oss. Det gäller fokusgruppsintervjuerna och intervjun med projektgruppsmedlem. Utan er hade vi inte kunnat utföra denna forskning.

Vi vill också uttrycka vår djupaste uppskattning till vår handledare Jean Ryan som har väglett och stöttat oss under projektets gång.

Abstract

With this study, the writers look to analyze the citizen participation process during the Project Culture Casbah in Rosengård, a part of Malmö city. The study develops around the theory of Arnsteins ladder of citizen participation which is used to define what is considered to be a genuine attempt at performing citizen participation within projects of different sorts. The writers look to categorize the process of citizen participation and find a reasonable step on Arnsteins ladder of citizen participation to put said project in. A document and literature analysis was conducted to help the writers come to a conclusion in terms of analyzing the project Culture Casbah. Interviews were conducted to inform ourselves about what the citizens consider would be the correct approach when planning in Rosengård, and more specifically when planning project Culture Casbah. Interviews were conducted in focus groups where age was a the main factor of grouping the people together. After those interviews where finished, an interview was conducted with a anonymous project group member that worked with the citizen participation process within the project Culture Casbah in mid 2014.

Segregation and integration were used as themes to complement the difficulties in implementing genuine citizen participation in the project Culture Casbah. Mainly the works of authors Stiegendal and Grander were used when discussing segregation and integration. To put forward the importance of dialogue between citizens and authorities the reasonings of Healey were used, mainly from her book "Urban complexity and spatial strategies" from 2007. The reasonings of Flyvbjerg were also relevant in this study because he brought forward points about rationalization and power, and how those affect citizens in lower social positions.

The study emphasizes the process of genuine citizen participation by involving many different factors into the equation.

Innehållsförteckning

1.0	Introduktion.....	6
1.1	Bakgrund	6
1.2	Problemformulering och syfte.....	6
1.3	Frågeställningar.....	8
1.4	Förväntat resultat.....	8
2.0	Teoretisk ramverk.....	10
2.1	Centrala begrepp.....	10
2.2	Arnsteins steg.....	11
2.3	Rationalisering och makt.....	13
2.4	Medborgardialog ur Healeys perspektiv.....	14
3.0	Metod.....	15
3.1	Dokumentstudie	15
3.2	Litteraturstudie	15
3.3	Intervjustudie.....	16
3.3.1	Kvalitativa intervjuer	16
3.3.2	Fokusgrupper	17
3.4	Urval.....	17
3.4.1	Avgränsning.....	17
3.4.2	Strävan efter deltagare	18
3.4.3	Rekrytering av deltagare.....	18
3.4.4	Deltagarna i fokusgrupperna	19
3.4.5	Intervjupersonen	20
3.5	Genomförande	21
4.0	Resultat och Analys.....	22
4.1	Lokalinvärnarna vill se nya mötesplatser, ökat parkeringsutrymme och en förbättrad integrationsprocess	22
4.2	Experterna försöker främja integrationen via fler bostäder, fler mötesplatser och ett landmärke på Rosengård.....	28
4.3	Kompletterande intervju med en projektgruppsmedlem i projekt Culture Casbah	31
4.4	Analys av brister i medborgardeltagande i samband med dem granskade dokumenten	33
4.5	Vad är experterna och lokalinvärnarna eniga om i samband med planeringen i området Rosengård?	34
4.6	Var är experterna och lokalinvärnarna oense om i samband med planeringen i området Rosengård?.....	35
4.7	Vart på Arnsteins steg kan man placera projekt Culture Casbah?.....	36
4.8	Övriga synpunkter	38
5.0	Avslutande diskussion och slutsats	39
5.1	Vidare forskning	41
6.0	Referenslista.....	42
6.1	Litteraturlista.....	42
6.2	Dokumentkällor	43
6.3	Internetkällor.....	44

7.0 Bilagor	45
7.1 <i>Intervjuguide fokusgrupp</i>	45
7.2 <i>Intervjuguide med projektgruppmedlem</i>	45
7.3 <i>Arbetsfördelning</i>	45

1.0 Introduktion

I detta avsnitt presenteras bakgrund, frågeställningar, syfte, centrala begrepp och de förväntade resultaten i samband med detta forskningsarbete.

1.1 Bakgrund

Medborgardeltagandet är en av dem demokratiska grundpelarna. När det kommer till stadsplanering verkar dock medborgardeltagandet att vara ett ämne som alltför ofta faller i glömska, detta tas exempelvis upp i Lindgrens verk ADR och förhandlingslösningar: för bättre effektivitet och medborgarinflytande i planprocessen (2004). Man pratar ofta om hur viktigt det är att involvera medborgarna i projekt som berör dem och deras bostadsområden. Projektet Culture Casbah var sedan dess introduktion ett väldigt omdiskuterat och kontroversiellt fenomen eftersom det skrivits diverse opinionsartiklar som engagerat både politiker och medborgare. (Sydsvenskan 2015) Vänsterpartiet pratar exempelvis om att man säljer ut bostadsområdet Rosengård, där man tänkt resa skyskrapan som ska vara landmärke för projektet Culture Casbah. Medan huvudaktörerna (för projektet) anser att projektet är en möjlighet för Rosengård att integreras som en framstående del av Malmös stadskärna. Oberoende av ens syn på projektet, så har man all rätt att undra om dem involverade aktörerna tagit sitt ansvar och bedrivit en medborgardialog i samband med projektet Culture Casbah.

Det har tidigare bedrivits forskning på detta fält med inriktning på att främja integration och demokratiska processer i samband med stadsplaneringen. (Grander & Stiegenderal 2012). Exempelvis publicerades artikeln "Att ett projekt som Culture Casbah skulle bryta segregationen finns det inte mycket som stödjer" på Sydsvenskan den 15 november 2016, där 18 forskare ifrågasatt projektets vision om att bryta segregationen. Det pratas utöver detta att den snabba utsäljningen av hyresrätterna leder till inskränkning av dem boendenas demokratiska inflytande. Artikeln är underskriven av 18 forskare, bland dessa finns bekanta personer som professorn Guy Baeten, doktoranden Emil Pull och lektorn Lina Olsson.

1.2 Problemformulering och syfte

Syftet med denna uppsats är att analysera hurvida involverade parterna i samband med projektet Culture Casbah bedrivit en medborgardialog i det beträffade området som skall influeras av Culture Casbah. Anledningen till att detta specifika fenomen analyseras är för att det är ett förhållandevis omdiskuterat projekt i området Rosengård. Utöver detta är det ett stort projekt som indirekt kan komma att influera många delar utav staden, därför är det viktigt att undersöka ifall medborgardeltagandet bedrivits på ett sätt som anses vara tillräckligt.

Enligt några arbeten som gjordes av författarna under deras studiegång så verkar ej medborgardeltagande tas på allvar utöver dem juridiskt bindande gränserna enligt omständigheterna. Författarna ansåg att medborgardeltagande ej har bedrivits tillräckligt i och med att författarna har varit ute i områden och pratat med människor där diverse projekt planerats. Exempel på projekt som stämmer överens med påståendena kring bristande medborgardeltagande är Annetorp där författarna bedrivit fältarbete. Problemet grundar sig i att det i Sverige år 2019 finns dem som ej ser på medborgardeltagande som en viktig process i planerandet. Något som visas i exempelvis arbeten som bedrivits av författarna av denna uppsats.

Planprocessen i Sverige regleras i samband med plan- och bygglagen. Det finns specifika föreskrifter rörande samråd som måste tas i åtanke innan en detaljplan upprättas enligt plan- och bygglagen. I planförslagssegmentet under planprocessen finns krav på att plansamråd hålls med myndigheter och individer som beträffas av förslaget, för att sedan få fram en samrådsredogörelse. Det finns alltså ett rättsligt krav på detta enligt 5 kap. 11 & 12 §§ PBL (SFS 2010: 900) att det ska bedrivas någon form av samråd som skal täcka in exempelvis medborgardialog.

Vi ser det stundtals i diverse projekt i exempelvis Malmö där man inte gjort ett försök att involvera medborgarna. Av denna anledningen grundar sig forskningsproblemet i att ta reda på om något liknande ägt rum i samband med projektet Culture Casbah. Dock så ska det tas i åtanke att projektet Culture Casbah ej är färdigställt. I nuläget håller detaljplanerna på att bearbetas, så i det nuvarande planeringskedet ser medborgardeltagandet ut som det gör. Det finns en chans för att arbetet kring medborgardeltagande och dialog trappas upp i ett annat skede av planeringsprocessen, dock så sker medborgardialog och deltagande i samband med byggnadsprojekt oftast tidigt in på planprocessen.

Som forskningsstrategi skall vi använda oss utav en fallstudie för att säkra så ingående information om ämnet som möjligt. I verket *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning* (2014) av Patel och Davidson tas det upp hur fallstudien är en mängd insamlingsmetoder av data som ger en utförlig beskrivning av det valda ämnet/temat. Det som kännetecknar fallstudier är en fördjupad undersökning där man går in i detalj på det bestämda ämnet, denna fallstudie är ej ett undantag.

I diverse dokument redovisas visionen för hur området Törnrosen och Örtagård skall influeras av dem framtida byggnadsplanerna. Den stora byggnaden alternativt landmärket för projektet Culture Casbah nämns i samband med detta. Landmärket är tänkt att vara 22 våningar högt och ha utrymme för ett 60tal lägenheter på en boyta av 4300kvm. Utöver detta ska landmärket vara en funktionsblandad byggnad som exempelvis erbjuder teater, biograf och caféer. Detta ska kompletteras med småskalig bebyggelse längs med Rosengårdsstråket. Den blandade bebyggelsen ska vara i en form som ej tidigare funnits i området, då syftas det på till exempel gruppboenden marklägenheter och mindre lägenheter. Dessa är tänkta att omfatta 100 lägenheter med en boyta på 9000kvm, och det ska röra sig om byggnader på 2 till 5

våningar. Utöver detta nämns det i planhandlingen att diverse cykelstråk och gångvägar ska komma att läggas till. Även en avskaffning av gångtunneln mellan Västra Kattarpvägen och Bennets väg har diskuterats. Vidare så tas behovet av utnyttjandet av grönområden upp. Dem redan existerande grönområdena ska försöka utnyttjas på ett effektivare sätt, samtidigt som det i samband med byggandet av exempelvis kompletterande bebyggelse tillkommer fler grönområden utspridda på olika platser i det beträffade området.

Själva processen läggs också upp i dokumentet. Inledningsvis bedrev man samråd med aktiviteter som involverade boende och berörda parter i samband med projektet Culture Casbah. Samråden följs upp med en redogörelse av vad man kommit fram till, vilket leder till revideringar och ändringar i planprogrammet. Detta blir del av detaljplanehandlingarna efter att Stadsbyggnadsnämnden godkänt förslaget.

1.3 Frågeställningar

Forskningsfrågorna är kvalitativa till sin karaktär och är tänkta att främst beröra ämnet medborgardeltagande under projektet Culture Casbah. Kvalitativa frågeställningar definieras av att dem blir enklare att förstå ju mer ämnet alternativt temat studeras. Dem har också en mer undersökande karaktär än kvantitativa frågeställningar. Dem följande frågeställningarna skall besvaras:

- Hur väl återspeglar sig lokalinvärnarnas funderingar på projekt Culture Casbah?

1.4 Förväntat resultat

Det förväntade resultatet bedöms vara att det funnits en indirekt brist i medborgardeltagande i samband med projektet Culture Casbah, eller åtminstone med det aktuella skedet som projektet i fråga är inne i. Vi gör bedömningen att enligt Arnsteins steg så skulle medborgardeltagandet i samband med Culture Casbah hamna på "Degrees of Tokenism" (Arnstein, 1969). Ett steg där det görs ett försök att framställa något som medborgardeltagande trots att det finns klara brister i förhållande till riktigt medborgardeltagande. Efter samtal som ska föras med dem boende är förväntningen att dem likt författarna av detta arbete ej kommer uppleva att tillräckligt gjorts för att informera de boende om vad som skall ske i området. Ifall det dyker upp tendenser från några av elementen på Arnsteins steg är svårt att på förhand avgöra eftersom en djupgående inläsning i projektet krävs. Dock så förväntas det ej vara extremt till den graden att den hamnar på lack of citizen participation, främst sett till förhållandena som råder i Sverige där det oftast görs någon form av jobb för att involvera åtminstone vissa medborgare. Det bedöms finnas några förutsättningar för att det ska bedrivas en medborgardialog, dock inget engagemang för att medborgarna verkligen skall vara involverade.

Det förväntas också finnas några exempel från medborgardeltagande/bristen av medborgardeltagande i samband med Culture Casbah som inte direkt passar in på något av Arnsteins 8 steg. Antingen kan dessa ligga någonstans emellan, eller så finns det potential för att vidareutveckla teorin kring stegen utefter moderniseringen som skett med tillexempel, information och möjligheten att formulera åsikter via nätet.

Sett till intervjuerna görs en bedömning att många av medborgarna ej riktigt kommer ha en fast uppfattning om projektet. Det förväntas finnas ett liknande antal personer som är kritiska till medborgardeltagandet, som det finns dem som är positivt ställda till det. När det kommer till aktörerna som intervjuas finns förväntningen att någon av dem skall presentera någon form av försök till att engagera medborgarna i samband med projektet.

Utöver detta förväntar sig författarna av arbetet att det skall uppstå en del oklarheter kring vilka slutsatser som skall dras i och med att projekt Culture Casbah är i ett relativt tidigt skede av sin planeringsprocess. Även om argumentet skulle kunna göras att man i ett tidigt skede av planeringsprocessen ska bedriva medborgardialog så går det ej att utesluta möjligheten för att det i framtiden ska finnas utrymme för vidare samråd med medborgarna.

2.0 Teoretisk ramverk

I detta avsnitt redovisas det teoretiska ramverket för arbetet kring medborgardeltagande i samband med projekt Culture Casbah. Ramverket bygger främst på Arnsteins steg för att underlätta för bedömningen kring hurvida det bedrivits genuint medborgardeltagande i samband med projekt Culture Casbah eller inte. Det följs upp med Flyvbjergs resonemang kring rationalisering och makt som också finner sin relevans i stadsplaneringsdiskursen. Det kompletteras med Healeys formuleringar kring medborgardialog och Stiegendal och Granders arbete om segregation och integration, något som också har sin relevans inom stadsplanering.

2.1 Centrala begrepp

Medborgardeltagande: Ur kontexten för detta arbete om projekt Culture Casbah är begreppet medborgardeltagande centralt. Begreppet bygger dels på Arnsteins tolkning av vad som uppfattas som riktigt medborgardeltagande och ska beskriva en process där medborgarna känner sig delaktiga i ett projekt eller program som bedrivs i deras område. Arnstein myntade konceptet kring medborgardeltagande, eller dess engelska motsvarighet Citizen Participation, i verket "A ladder of citizen participation". I detta verk diskuteras medborgardeltagande i samband med en stegbaserad modell som skall underlätta för författarna och läsarna att bedöma vad som är riktigt medborgardeltagande och vad som ej är det. Stegen är indelad i 3 olika kategorier med 8 steg. Där två av stegen representerar ickedeltagande, tre av stegen representerar en form av tokenism där man gör ett ytligt försök att framställa medborgardeltagande och slutligen tre steg där genuint medborgardeltagande framställs. Det som kännetecknar om det gjorts ett genuint försök att bedriva medborgardeltagande blir samarbete myndigheter och medborgare emellan för att driva exempelvis en planeringsprocess framåt. Vidare kännetecknas medborgardeltagande av att medborgarna faktiskt har en chans att influera exempelvis projekt som berör dem och slutligen så kännetecknas det även utav en jämn maktfördelning diverse myndighetsorgan och medborgare emellan. Det är nämligen en sak om parterna samtalar, men fenomenet når en annan dimension när samtalen faktiskt leder till konkreta förändringar. Medborgardeltagande är en av grundpelarna till demokratisk stadsplanering. Mer ingående information om Arnsteins steg följer under rubriken Teoretiskt ramverk.

Medborgardialog: Konceptet medborgardeltagande bör ej förväxlas med konceptet medborgardialog. Om medborgardeltagande ses som en av grundpelarna till demokratisk stadsplanering, så bör medborgardialog ses som en av grundpelarna till funktionellt medborgardeltagande. Medborgardialog bygger på olika former av kontakt mellan olika organ och medborgare. Med organ syftas det exempelvis på diverse myndigheter eller kommuner. Dialoger förs för att föra en form av demokrati där medborgarnas röst blir hörd. Medborgardialog kan exempelvis handla om att medborgarna har invändningar mot ett politiskt beslut och väljer att diskutera det för att nå en annorlunda lösning. I detta arbetets kontext bygger medborgardialogen på samtalen ur ett stadsplaneringsperspektiv. Där medborgarna delar med sig av sina synpunkter kring projekt Culture Casbah och på så sätt influerar stadsplaneringen i Rosengård och Malmö.

Integration: Enligt Stigendal och Grander (2012) betyder ordet **integration** sammanhörande till en helhet vilket innebär att man t ex. blir en del utav samhället. Genom att man integreras med andra människor behöver det inte betyda att man blir tvungen till att byta t ex. religion eller levnadssätt. Då är det viktigt att Det sker ett kunskapsutbyte där man lär sig nya saker och anpassar sig efter omständigheterna som råder. Det kan vara allt ifrån religion, kultur eller språk. Sverige är ett mångkulturellt samhälle där invånarna ska kunna umgås och interagera med varandra oavsett vart man kommer ifrån eller vilken etnisk bakgrund man har. I Sverige ligger ansvaret på regeringen att våra stadsdelar är integrerade så att inte segregation uppstår.

Segregation: Enligt Stigendal och Grander (2012) betyder ordet **segregation** särhållning eller avskiljning. Man kan också säga att det innebär att vissa personer inte är en del utav det svenska samhället och det kan vara på grund av ens bakgrund. Det kan t ex. vara invandrare som inte tar del utav det svenska samhället. Dessa områden med människor från en annan bakgrund kan komma att kallas för segregerade områden. Enligt Westin (1999) innebär segregationen en separation från en helhet. Vidare förklarar Westin ”Segregation betyder att olika befolkningsgrupper är systematiskt fördelade i rummet vad gäller bostäder (bostadssegregation eller boendesegregation), arbetsplatser, skolor med mera, efter gruppskiljande egenskaper som till exempel ålder, hushållstyp, samhällsklass eller etnisk tillhörighet” (Westin, 1999). Specifikt fenomen som bostadssegregation blir relevant i detta projektets sammanhang i och med att det rör sig om ett område som Rosengård.

Mötesplatser: Enligt Svensson (2008) så är mötesplatser en plats där människor möts och integrerar med varandra i någon form. Vidare förklarar Svensson att mötesplatser är viktigt i ett välfungerande samhälle. Behovet av mötesplatser är stort i och med att människor kan socialisera och mötas. Den största betydelsen av mötesplatser är den sociala gemenskapen som t ex. att kunna umgås och dela åsikter (Svensson, 2008). Grander och Stigendal (2012) tar upp att mötesplatser kan vara en åtgärd till en ökad integration i samhället.

2.2 Arnsteins steg

Arnsteins Stege är en skala på 8 steg som delats in i tre olika kategorier. I detta avsnitt redovisas och förklaras stegen utifrån deras kategoriska indelning. Utifrån skalans kategoriska indelning görs sedan bedömningen om hurvida medborgardeltagande tillämpats eller ej.

Kategori 1: Nonparticipation: Ifall bedömningen görs att projektet Culture Casbah faller under denna kategori så innebär det att kraven för medborgardeltagande ej är uppfyllda. Under denna kategori ingår stegen 1 och 2.

Steg 1: Manipulation: I detta steg tas det upp att människor placeras i diverse rådgivande kommittéer eller råd. I dessa råd är det tänkt att det ska ske en form av ”utbildning” kring projekt. Vad som, enligt Arnstein, egentligen sker är att människornas åsikter manipuleras till den graden att dem till slut överlappar med rådskaparnas åsikter. Det sker alltså ej något

genuint försök att informera medborgarna om projektet utan det utövas istället en form av åsiktsmanipulation. Syftet med detta är att kriterierna för medborgardeltagandet ska uppfyllas, detta med intentionen att kunna fullfölja sina ursprungliga projektplaner utan någon vidare störning. Människor på en högre maktposition utför denna typ av manipulation

Steg 2: Therapy: Arnstein tar i detta steget upp att det förekommer gruppterapi i samband med vissa projekt. Denna gruppterapi framställs då som medborgardeltagande. Personerna som administrerar detta är hälsoexperter. Hälsoexperterna har roller som exempelvis psykologer och socialarbetare. Bland dessa hälsoexperter (som verkar i dessa projekt) råder konsensus om att maktlöshet är synonymt med mentala sjukdomar. Utifrån dessa antaganden så placeras invånare på praktiskt medicinska gruppterapier utav dessa hälsoexperter. Dem medicinska gruppterapierna är dock maskerade som medborgardeltagande när syftet i själva verket är att förkasta medborgarnas värde och funderingar. Arnstein tar upp att syftet med dessa gruppterapier är att befria medborgarna från deras 'patologier', snarare än att man bekämpar exempelvis diskriminering och rasismen som skapar dessa 'patologier'.

Kategori 2: Degrees of tokenism: Denna kategori föreställer ett försök till att man på ett ytligt sätt avbildar riktigt medborgardeltagande. Under denna kategori faller stegen 3,4 och 5.

Steg 3: Informing: Informerandet av medborgarna om exempelvis plikter, deras möjligheter och rättigheter är ett av dem främsta stegen mot riktigt medborgardeltagande. Dock så blir det ofta så att man får ett informationsflöde ifrån personer i högre maktpositioner som ej ger en rättvis återspeglning utav situationen. Detta innebär att felaktig eller vinklad information sprids, något som ofta tystar ned medborgarnas kritik gentemot vissa projekt. Det sker även ofta försenad informationsspridning. Syftet med att information presenteras alltför sent är att medborgarna ej hinner lägga fram sina synpunkter eller reagera i tid, och på så sätt minskar deras inflytande drastiskt i samband med ett projekt.

Steg 4: Consultation: I detta steg tas det upp hur inbjudandet av medborgarnas åsikter är ett stort steg mot riktigt medborgardeltagande. Dock så behöver denna konsultation kombineras med andra komponenter inom medborgardeltagande för att verkligen vara ett genuint försök till att få in medborgarnas åsikter och funderingar. Det finns ej någon garanti för att medborgarnas åsikter kommer att komma fram eller ens tas på allvar. Arnstein förklarar att en begränsning av medborgardeltagandet till enbart denna nivå, från makthavarnas sida, endast är ett ytligt försök att avbilda riktigt medborgardeltagande. Medborgardeltagandet delas exempelvis upp i statistiska fack som är av liten betydelse. Man mäter exempelvis deltagande utefter antal utdelade broschyrer eller utefter antalet deltagare på ett möte.

Steg 5: Placation: Detta steg berör hur man genom placeringen av handplockade underrepresenterade grupper i diverse råd, myndigheter eller kommittéer försöker lugna ner eller tysta omständigheterna kring medborgardeltagande. Dem handplockade underrepresenterade grupperna är avsiktligt underrepresenterade så att eliten kan överrösta dem i dessa råd eller kommittéer. På detta sätt kommer aldrig dessa gruppers åsikter med, utan det är eliten och deras tankar som hamnar i centrum. Dialog är tillåtet men makthavarna och makteliten har det sista ordet.

Kategori 3: Degrees of citizen power: Här klassas stegen som riktigt medborgardeltagande där medborgarna verkligen haft chansen att påverka vad som sker runtomkring dem. Under denna kategori faller stegen 6,7 och 8.

Steg 6. Partnership: Under detta fördelas makten jämnt mellan medborgare och makthavare. Detta sker via förhandlingar parterna emellan. I legitimt funktionerande råd och kommittéer delas det lika på besluts och planerings-ansvaret. Man arbetar för att reda ut och diskutera meningsskiljaktigheter deltagarna emellan. Som tillägg menar Arnstein att samarbeten av detta slag fungerar bäst när någon form av resurser läggs på en förbättring av samarbetet med makthavarna från medborgarnas sida.

Steg 7: Delegated Power: I detta steg talas det om hur förhandlingarna mellan makthavare och medborgare kan resultera i att medborgarna får igenom sin vilja. I samhällen med genuin medborgardialog har medborgarna gått från att vara en grupp som är beroende utav makthavarna till en majoritet vars åsikter lägger grund för om ett projekt kan genomföras eller inte. Utan medborgarnas godkännande kan alltså makthavarna ej ta igenom beslut på egen hand, utan medborgarnas åsikter och tankar sätts i fokus.

Steg 8. Citizen Control: Detta steg innebär att kraven för exempelvis samhällskontrollerade ökar. Medborgarna kräver alltså kontroll till den graden att det ger dem en garanterad möjlighet att kunna påverka det som sker i och runt deras omgivning. En institution eller ett program eller projekt kan alltså styras utav medborgarna. Dem kan fritt förhandla och diskutera fram vilka förhållanden dem väljer att vara under.

2.3 Rationalisering och makt

Det finns en risk för rationalisering i samband med projektet Culture Casbah i Rosengård. Författaren Bent Flyvbjerg (2001) beskriver i sitt verk *Rationality and Power – Democracy in Practice* hur personer i maktpositioner använder sin makt för att forma en egen verklighet eller sanning för att sedan mörka den egentliga verkligheten eller sanningen. Detta kallas för rationalisering. Det är, enligt Flyvbjerg när diverse personer i höga maktpositioner framställer sina visioner och tankar som en objektiv verklighet alternativt sanning när det i själva verket finns en annan verklighet/sanning bakom (Flyvbjerg, 2001). Flyvbjerg förklarar hur personer som sitter i maktposition använder sig av makt som ett slags verktyg för att kunna måla upp en verklighetsbild som passar just dem. Författaren förklarar hur ökad makt kan leda till en ökad rationalisering. Makt är vad som räknas som verklighet. Vi citerar författaren Flyvbjerg: "Not only is knowledge power, but more important, power is knowledge." (Flyvbjerg, 2001). Författaren Flyvbjerg tar också upp att det finns ett samband mellan rationalitet och makt i förhållande till demokrati. Vidare menar författaren att relationen mellan makt och rationalitet är obalanserad fastän makt kan skapa rationalitet och rationalitet kan skapa makt. Flyvbjerg påstår att rationalitet kan skapas genom makt men att makt inte kan skapas genom rationalitet. Detta innebär enligt Flyvbjerg att en demokrati som är byggd på rationalitet är en svag demokratiprocess. Obalansen som uppstår mellan makt och rationalitet ger enligt Flyvbjerg upphov till dem fundamentala bristerna i planeringen (Flyvbjerg, 2001).

Med Flyvbjergs resonemang kring rationalisering i baktanke så ser vi en risk för rationalisering i Culture Casbah projektet i Rosengård. Med makt kan diverse aktörer måla upp en egen sanning av projektet. Ifall bedömningen skulle göras att medborgardeltagandet varit förhållandevis lågt i samband med Culture Casbah så skulle det kunna göras ett argument för att rationalisering förekommit. Detta i och med att medborgarnas åsikter ej värdesätts då det exempelvis ej bedrivs tillräckligt mycket medborgardialog. Det skulle sända ut signalen att experternas sätt att planera på är någon form av sanning, alternativt vad som är rätt och bäst för människorna. På så sätt skulle exempelvis också segregation kunna bli ett ökat problem. Områden som Rosengård, som klassas som utsatt område exempelvis enligt BRÅ (BRÅ, 2019) blir mer utsatta i och med att det blir uppenbart att invånarnas åsikter ej värdesätts. Detta är dock ett hypotetiskt scenario och det är en av anledningarna som granskningen av medborgardeltagande i samband med projekt Culture Casabah görs. Det finns ett behov av att ta reda på om det förekommer exempelvis rationalisering i samband med projekt som Culture Casbah, speciellt i utsatta områden. Detta eftersom de redan är påverkade av segregationen som råder. Att ytterligare utesluta segregerade områden ger en indikation på att det kan bli svårare att integrera exempelvis dess medborgare i samband med projekt. Vilket är en påtaglig risk som Stiegendal och Grander pekar på i sitt verk "Att främja integration och social sammanhållning"

2.4 Medborgardialog ur Healeys perspektiv

Ur verken av Healey går det också att dra ut relevanta segment gällande medborgardialog, och då även medborgardeltagande. Förr var det så att man inte tog hänsyn till medborgarna vid planering men enligt Healey (2007) så kom man på att medborgarna faktiskt har en stor erfarenhet av sin stad i västra Europa under 1980-talet. 1970-talets sociala rörelser, samhällsutvecklingen och förbättringsarbetet kring grannskapet som följde och främjandet av samhällets engagemang i utvecklingen av lokala miljövänliga metoder medförde en medvetenhet om att medborgarna är kunniga och skickliga om förhållanden som är viktiga för medborgarna. Medborgarna vet mer om att uppleva staden från sina positioner och perspektiv än någon extern expert. Denna kunskap menar Healey är validerad genom observation och genom att dela erfarenheter med andra. Medan vanliga politiker kan ha egna expertkunskaper och språk, kan många på utsidan, som t ex. medborgarna ha en helt annan uppfattning om något som faktiskt kan gynna planeringen (Healey, 2007). Detta avsnitt av Healey finner sin relevans i projekt Culture Casbah i och med att projektets medborgardeltagande är under granskning i detta arbete. Genom att analysera förhållanden kring medborgardeltagande som råder under projekt Culture Casbah så läggs en grund för att värderingar, som dem utav Healey, skall tillämpas i stadsplaneringsdiskursen.

3.0 Metod

Tillvägagångssättet för vår studie kommer inledningsvis vara att vi studerar de befintliga teorierna som finns för Malmö stads arbete kring projekt Culture Casbah. Det som vi också kommer att göra är att samla in så mycket information och kunskap som möjligt för att kunna dra eventuella slutsatser. Vi kommer försöka använda oss av trianguleringsprocessen som innebär att man samlar in resultaten från bland annat dokumentstudierna och intervjuerna som kommer att hållas. På så sätt kommer vi kunna få bild av konsekvenserna som uppstår i samband med projekt Culture Casbah. Forskningsmetoder som vi kommer att använda oss av är litteraturstudie, dokumentstudie, intervjuer och fokusgrupper. Nedan följer en mer bred förklaring av samtliga forskningsmetoder. Styrkorna nämner vi under respektive metodrubrik. Svagheter i t ex. fokusgruppmetoden kan vara att moderatorerna inte alltid kan ha full kontroll över deltagarna.

3.1 Dokumentstudie

Dokumentstudie är en metod som vi också kommer att använda oss av som enligt Patel och Davidson (2011, s. 67) är en metod där man som forskare tar del utav studier som har gjorts. Dem mest relevanta dokumenten som skall användas i denna dokumentstudie berör primärt Culture Casbah och rapporter som kretsar kring den. Detta eftersom frågeställningarna grundar sig på medborgardeltagandet i samband med projektet Culture Casbah. Exempelvis skall utgåva 1 från 2012 av informationsskriften "Planering i Malmö" granskas, som publicerats av Malmö stadsbyggnadskontor. Det skall också granskas en planhandling för Törnrosen och Örtagård från 2015. Det skall göras en kritisk granskning av dokumenten för att ta oss ett steg närmre svar på dem redovisade frågeställningarna. Många av dokumenten kommer att vara ifrån nätet eftersom en stor del av information om Culture Casbah presenterades just där så att det ska vara tillgängligt för så många personer som möjligt.

Anledningen till varför dokumentstudien anses vara det lämpligaste sättet att få svar på frågeställningarna är för att det oftast i samband med stadsplaneringsprojekt i Sverige i detalj redogörs för hur diverse involverade parter resonerat när dem planerat projektet. Om vi avser att använda Arnsteins stege som teorin att utgå ifrån när man granskar medborgardeltagande så är det rimligt att studera och analysera olika dokument och sedan dra ut relevanta parter från dessa som stämmer överens med innehållet på Arnsteins stege.

3.2 Litteraturstudie

Eftersom teorin om Arnsteins stege har en så central roll i arbetet så är det oundvikligt att en av metoderna som används i denna studie är litteraturstudien. Utöver detta är det tänkt att till exempel andra verk som Flybjergs Rationalisering och makt från 1999 skall vara till hjälp för att diskutera orsakerna till bristande demokrati i samband med stadsplanering. Samtliga verk av Stieghed och Grander förekommer också. Det rör sig om exempelvis Integration

och social sammanhållning. Även verket *Urban complexity and spatial strategies; towards a relational planning for our times* som gjordes av Healey 2007 kommer att diskuteras och kopplas in i arbetet.

Litteraturstudien kommer vi använda oss av för att kunna få en grundläggande kunskap och analys gällande begreppen segregation och integration.

3.3 Intervjustudie

Här presenteras vilka intervjustudier som författarna har gjort.

3.3.1 Kvalitativa intervjuer

Vi har genomfört en kvalitativ intervju med en av projektsgruppmedlemmarna bakom projektet Culture Casbah. Personen som väljer att vara anonym har jobbat med projektet Culture Casbah och har en bred kunskap om hur medborgardialogen har bedrivits i samband med projektet Culture Casbah. Tanken med de kvalitativa intervjustudier är att de ska komplettera eventuella informationsbrister som vi hittar i bland annat dokumentstudierna. Vi godtar gärna information som kan vara till hjälp i vårt projekt. Respondenten kanske har en uppfattning om projektet som inte vi har och detta kan vara till stor hjälp. Det kan vara allt från egen uppfattning till åsikter och egna erfarenheter som respondenten varit med om. Vi vill helst vara neutrala i början för att sedan ställa våra frågor. Detta i och med att viktiga detaljer kan hjälpa oss vidare. Vi kommer med respondentens godkännande spela in intervjun så att vi sedan kan analysera samtalen och dra olika slutsatser. Vi ser helst att intervjun ska hållas mellan fyra ögon så vi inte missar viktiga punkter som t ex. kroppsspråk och ansiktsuttryck. Det kan vara en indikator på att vi har förstått det som sägs under intervjun. Ifall intervjun hålls per telefon så finns risken att vi missar viktiga kroppsspråksrörelser och därmed viktiga delar av kommunikationen (Kvale och Brinkmann, 2014) just därför väljer vi att hålla intervjun mellan fyra ögon.

Vi vill också att stämningen ska vara lugn och miljön ska vara god. Vi ser helst att vi sitter i ett litet rum så att vi kan höra varandra klart och tydligt. Vissa faktorer kan störa intervjun som t ex. omgivningen eller miljön och detta kan inte förbises. Vi måste kontrollera vårt kroppsspråk så att personen känner sig trygg i att svara på våra frågor. Våra ansiktsuttryck, kroppsspråk med mera kan påverka respondenten på ett sätt som gör att stämningen blir bra och därmed kan samtalen flyta på (Larsson, 2010).

Intervjuerna kommer vara strukturerade med fasta frågor. Det kan hända att vi kör en semistrukturerad intervju där vi ändrar lite på frågorna om vi märker att vi måste. Ibland är det enklare att få en intervju att flyta på ifall man ändrar lite på frågorna och kommer in i andra tankar och samtalsämnen. Detta eftersom frågorna kan justeras utefter samtalsklimatet och anpassas till mottagaren.

3.3.2 Fokusgrupper

Vi har vid ett inledande stadie valt att hålla intervjuer med tre olika fokusgrupper. Enligt Esaiasson et. Al (2012) så är det rekommenderat att man använder fokusgrupper med en annan forskningsmetod. Vi har just därför valt att kombinera fokusgrupperna med de individuella intervjuerna med bland annat någon projektsgruppsmedlem för projekt Culture Casbah. Anledningen till att vi har valt att ha med tre stycken fokusgrupper är att vi vill samla in information från äldre, föräldrar och ungdomar. Vi separerade dessa grupper åt så att alla respondenter ska känna sig bekväma vid samtalen. Under intervjuerna med fokusgrupperna så var huvudämnet ”Vad tycker ni är bäst för Rosengård”? Vi valde just denna frågeställningen i och med att vi ville att respondenterna skulle kunna prata fritt. Vi började med att deltagarna fick lära känna varandra lite så att diskussionerna skulle flyta på. Vi försökte bryta tystnaden som uppstod i början mellan deltagarna genom att låta deltagarna interagera med varandra. Detta är en metod som enligt Larsson (2010) är särskilt användbar när man vill få ut sina egna samt andras uppfattningar och handlingar om ett specifikt ämne.

Det som vi mest var bekymrade över var hur vi skulle samla allas åsikter så det var just därför som vi beslutade att vi skulle ha tre stycken fokusgrupper. Det som vi också var bekymrade över var hur pass ärliga deltagarna skulle vara kring frågan ”Vad tycker ni är bäst för Rosengård?”. Vi visste att riskerna i att ha olika fokusgrupper var att deltagarna kan ha olika funderingar och tankar vilket gör att alla inte är eniga med varandra. Det kan också vara så att vissa är rädda att uttrycka sig som alla andra i grupper för att inte känna sig utanför. Detta kan leda till att vi inte får allas ärliga tankar och uppfattningar men enligt Wibeck (2000) så är det så att fokusgrupper är en användbar metod när sensitiva och emotionella teman diskuteras. Det är nog mycket enklare att uttrycka sig när man som deltagare känner att man har ett stöd av de övriga deltagarna i gruppen.

3.4 Urval

Under detta delkapitel så kommer vi presentera hur vi har gått tillväga gällande urval av fokusgrupper och intervjuperson. Vi kommer också att presentera hur vi lyckades få ihop tre stycken fokusgrupper. Avgränsningarna kommer också att presenteras i detta delkapitel.

3.4.1 Avgränsning

Det man ska tänka på är att man inte ska ha slumpmässigt urval när man ska bilda en fokusgrupp och detta beror på två saker. För det första så är det så att ett visst antal deltagare för en undersökning inte kan vara till underlag för en storväxt befolkning. För det andra så är det lätt hänt att personer som väljs ut slumpmässigt inte är intresserade av ämnet vilket kan leda till en värdelös diskussion. Det är just därför bättre att man har ett motiverat urval där deltagarna är intresserade utav ämnet som ska diskuteras (Layder 1998:46; Morgan 1997, 1998a, 1998b:). Vi valde att ha med tre olika fokusgrupper. Den ena fokusgruppen är ungdomar från 18 upp till 20 år gamla. Den andra fokusgruppen är föräldrar till barnfamiljer

vid åldrarna 30 upp till 50 år gamla. Den tredje fokusgrupp består av äldre och pensionärer (50+ år).

Vid bildandet av urvalet så ska man tänka på vad det är för ämne som ska diskuteras. Deltagarna i gruppen måste känna sig fria att uttrycka sina åsikter. Det är också viktigt att deltagarna känner sig trygga och är frivilligt med och deltar i diskussionerna (Wesslén 1996; Svenska Kommunförbundet 1999). Anledningen till att vi har valt att ha med tre olika fokusgrupper är att vi inte ville blanda de olika åldrarna i en och samma grupp. Detta i och med att vi anser att deltagarna känner sig mer fria när det är människor vid samma ålder i sin omgivning. Vi ville också ha med åsikter från alla åldersgrupper så det är just därför vi gjorde den indelningen. Fokusgrupperna bestod av 6 personer i varje grupp. Vi valde att ha med max 6 personer för att det inte skulle bli alldeles för många personer i en och samma fokusgrupp. Personerna som ingår i fokusgruppen ska dela liknande intresse eller ha gemensamma egenskaper som t ex. bo i ett samma område (Hylander 1998). Samtliga deltagare bor i samma område vilket gör att de känner till området som vi diskuterar under intervjuerna. Detta stärker deras åsikters relevans.

3.4.2 Strävan efter deltagare

Det var förhållandevis svårt inledningsvis att rekrytera deltagare till fokusgruppsintervjuerna. Det är inte enkelt att hitta deltagare som kan tänka sig ingå i en fokusgrupp för att svara på våra frågor. Det är inte lätt att påträffa respondenter som är villiga att gå med i en fokusgrupp som också ska passa ihop med en forskares förväntningar. Detta kan ta jättelång tid (Kreuger & King 1998; Morgan 1998a). För oss tog det långt tid men vi lyckades genom bekanta och anhöriga få ihop tre fokusgrupper. Dock så var det så att bekanta och släktingar ej direkt var delaktiga i under intervjuerna. Det har skett att en bekant har agerat som stöd för intervjudeltagarna men dock ej varit i diskussionerna. Många deltagare behärskade inte det svenska språket så väl men det ordnade sig i och med att författarna till detta projekt behärskar flera språk.

Ifall man har lyckats få ihop deltagare som kan tänka sig ingå i fokusgrupper så borde detta tas till vara på genom att man minst två veckor innan kontaktar deltagarna som ska ingå i fokusgrupperna. En vecka före träffen så bör deltagarna få ett skriftligt brev gällande tid och plats för fokusgruppsintervjun. En dag innan bör deltagarna kontaktas per telefon för att bekräfta att mötet blir av (Morgan 1998b). Denna lilla mallen följde vi för att säkra våra deltagare. Vi skickade brev till deltagarna sju dagar före mötet om var och när intervjun kommer att hållas. En dag innan mötet så ringde vi upp de deltagarna som vi hade telefonnummer till för att försäkra dem att mötet kommer att bli av.

3.4.3 Rekrytering av deltagare

Rekryteringsprocessen gick vid ett inledande stadie trögt. Det var inte många som ville ställa upp när vi gick runt i området och frågade lokalbefolkningen. Vi funderade på ifall vi ville dela ut enkäter eller kontakta rekryteringsföretag som kunde ordna fram deltagare som vi

sökte efter. Det skulle kosta mycket pengar vilket vi inte har råd med. De ekonomiska omständigheterna tillät oss med andra ord ej att göra detta. Tanken slog oss att vi genom bekanta kunde rekrytera deltagare så vi började med att kontakta de som bor i det område som projekt Culture Casbah berör. Vi informerade våra bekanta vad vår forskning går ut på och vad vi behövde hjälp med. Det som behövdes var deltagare som skulle passa ihop med våra förväntningar (Morgan 1998a). Våra bekanta från alla åldersgrupper började hjälpa oss att hitta deltagare genom att dela ut papper om projektets syfte där krav också ställdes. På pappret stod det också telefonnummer till oss ifall någon undrar något. Vi fick ett par telefonsamtal där vissa deltagare kunde ställa upp ifall de kunde vara anonyma. Självklart gick vi med på det och förklarade att bara vi som jobbar med projektet kommer att använda datan som vi kommer samla in från fokusgruppsintervjuerna. Detta blev vårt etiska övervägande eftersom intervjupersonernas säkerhet och trygghet ej bör inskränkas. Vi lyckades rekrytera fler deltagare genom dessa telefonsamtal som vi fick. Vi frågade de som hörde av sig till oss ifall de kände någon eller några som vill ställa upp. Vi lovade att bjuda på kaffe och kakor för att kunna locka till fler deltagare.

Det fanns vissa krav och kriterier på pappret som skickades ut med bekantskapen vid sökandet efter deltagare. Bekantskapen användes som en sorts hjälpmedel för oss för att vi ska kunna rekrytera deltagare. Vi ville bland annat att deltagarna skulle ha en god lokalkännedom samt att ha intresse för planering i området. Vi sökte de deltagare som inte riktigt var nöjda med planeringen på Rosengård och ville därför få sina röster hörda. Denna rekryteringsmetod är enligt Wibeck (2010) bra när man i förhand vet vilka deltagare eller grupper man eftersöker. Anledningen till varför vi skrev krav och kriterier var att vi ville att deltagarna skulle passa ihop med vår forskning. Ifall vi inte hade ställt krav på deltagare så hade vem som helst kunnat dyka upp i fokusgruppsintervjun. Detta ville vi inte i och med att vissa kan då visa totalt ointresse för det som diskuteras vilket kan leda till att samtalen influeras negativt.

Föräldragruppen var den grupp som var svårast att rekrytera i och med att många av de jobbade och slutade rätt så sent. Vi lyckades dock lösa detta genom att låta dem bestämma när de vill ställa upp på intervjun. Det blev uppskjutet ett par gånger i och med att någon förälder hade sjukt barn men det löste sig till slut och fokusgruppsintervjun med föräldragruppen blev av.

3.4.4 Deltagarna i fokusgrupperna

Fastän vi lyckades få ihop fokusgrupper genom bekanta så försökte vi minimera att bekanta är med och deltar i fokusgruppsintervjuer. Det kan finnas ett vetenskapligt mål i att inte ha någon relation till någon deltagare vid kvalitativa fokusgruppsintervjuer. Detta i och med att bekantskapen kan påverka respondenternas svar i diskussionerna. Bekantskapen kan leda till att saker och ting exkluderas i och med att dessa saker kan kännas uppenbara. Det kan också hända att man säger saker och ting som inte stannar kvar i diskussionerna (Esaiasson et al., 2012). Det var just därför vi valde att minimera bekantskapen när vi genomförde fokusgruppsintervjuerna. Vi använde oss av bekanta för att skapa nya kontakter för att därmed

kunna rekrytera deltagare. En av de bekanta var med vid ett tillfälle för att stötta de övriga deltagarna men hen var inte aktiv i själva fokusgruppsintervjun. Som ovannämnt så valde vi att ha med deltagarna i alla åldrar för att kunna få fram allas åsikter gällande planeringen på Rosengård.

Samtliga deltagare var över 18 år gamla. Vi försökte undvika att ha deltagare som är minderåriga det vill säga under 18 år gamla i och med att dessa personer inte är myndiga. Det hade varit krav på att vi har målsmans tillstånd ifall denna gruppen av människor hade inkluderats i våra fokusgrupper. Målgruppen under 18 år föll av från vårt urval på grund av två anledningar. För det första så kände vi att vi inte hade tid att söka upp målsman till dessa för att kunna få ett tillstånd av dem. För det andra så känner vi att denna målgruppen inte kommer att bedriva diskussionerna på ett allvarligt sätt. Just därför exkluderades denna gruppen och samtliga deltagare var över 18 år gamla.

Flertalet deltagare ville från början inte ställa upp i och med att de trodde att vi skulle offentliggöra deras namn och identitet. När vi försäkrade dem om att de skulle vara anonyma så vände det hela. Helt plötsligt så var de flesta intresserade och ville ställa upp. Det var också många som inte ville ställa upp i och med att de inte behärskade det svenska språket fastän att de har bott här i många år. De kände att det är bekvämare vid att prata och diskutera i deras modersmål. Detta löste vi i och med att författarna är flerspråkiga och kunde agera som tolk i samband med samtalen. Vi fick be deltagarna att prata på sitt eget modersmål när vi kände att de inte kunde få fram budskapet. Författarna försökte hela tiden fråga deltagarna ifall vi är eniga om vad som sägs genom att vi ibland använde oss av bland annat språken engelska, arabiska och bosniska.

Samtliga deltagare är hemmahörande i Malmö och bor på Rosengård. Vi la märke till att när en deltagare sa något så höll de andra med genom t ex. kroppsspråk och kommentarer. Vi tror att det hade varit svårare att få ut information ifrån deltagarna ifall deltagarna inte hade bott i samma område. Det deltagarna har i gemensamt är att samtliga deltagare bor där planeringen ska äga rum, det vill säga det beträffade området i Törnosen och Örtagård.

3.4.5 Intervjupersonen

Det var svårt att få tag på en av huvudaktörerna bakom projekt Culture Casbah. Vi skickade flera mejl men det var bara två stycken som svarade och de ville inte direkt ställa upp på en intervju. De svarade att projektet inte riktigt har dragit igång i det stadie som de anser är rimligt, för att medborgardialogen ska ha bedrivits fullt ut. När frågan kom om författarna kunde bedriva intervjun via telefon så uteblev svar från dem tillfrågade aktörerna. Dock lyckades vi få tag på en av projektgruppmedlemmarna i projekt Culture Casbah. Personen som vill vara anonym berättade en hel del som kommer att presenteras i resultatdelen. Projektgruppmedlemmen i fråga var delaktig i ett tidigt skede av planeringsprocessen som enligt honom pågick mellan 2014 och 2015.

3.5 Genomförande

Gällande intervjun med en av projektgruppmedlemmarna så fick vi lov att spela in samtalet. Vi hade fasta frågor som vi utgick ifrån men dessa frågorna ändrades allteftersom respondenten svarade. Vi utförde intervjun i ett litet rum där dörren var stängt. Det var inga missljud eller liknande som kunde störa intervjun. Det bjöds på kaffe.

Under en av fokusgruppsintervjuerna så ville inte respondenterna att vi skulle spela in samtalen. Det vi gjorde är att vi hade en person som ledde gruppen medan den andra personen fick agera observatör och fick skriva ner på datorn det som sades och observerades. Den som leder samtalen ska efterlikna respondenterna för att passa in i gruppen (Esaiasson et al. 2012). Med detta i baktanke så försökte vi utse en samtalsledare som kunde passa bäst in i gruppen. Ifall det var många i gruppen som talade arabiska så fick den personen av oss som kan arabiska leda samtalen. Vi hoppades på att respondenterna ska känna sig bekväma vilket vi tror att de gjorde. Det vi gjorde var att vi lät responderna bestämma var de ville sitta. Pensionärerna ville t ex. sitta utomhus vid gården medan föräldrarna föredrog att vi kunde hålla intervjuerna i en lokal.

Under de båda intervjuerna (intervjun med den anonyma projektgruppmedlemmen och fokusgruppsintervjuerna) så började vi med att inleda kort om vad forskningen som vi vill genomföra går ut på.

Med intervjupersonen så använde vi oss av semistrukturerad intervjuguide som vi följde. Vi ansåg att detta var lämpligt i och med att vi kände att vi behövde ändra lite på frågorna baserat på vad respondenten svarade. Ibland så skippade vi några frågor som vi hade i och med att det redan hade tagits upp i samband med att diskussionerna flöt på vilket exempelvis Esaiasson et, al. (2012) uttrycker är viktigt. Detta eftersom det skapas ett flyt i samband med diskussionerna.

4.0 Resultat och Analys

Här presenteras resultatet och analysen av dokumentstudierna, intervjustudierna och litteraturstudien. Analysen grundar sig på det tidigare redovisade teoretiska ramverket.

4.1 Lokalinvånarna vill se nya mötesplatser, ökat parkeringsutrymme och en förbättrad integrationsprocess

För att få en inblick över vad invånarna på Rosengård vill att det ska planeras i just deras område så valde vi använda oss av fokusgrupper. Det som vi kände var viktigt är att inte låsa in respondenterna. Vi ville ha just deras åsikter om vad som ska planeras på Rosengård så det var viktigt att respondenterna kände sig fria och kunde själva definiera vad som är bäst för just Rosengård enligt deras åsikter. Vi valde vid ett inledande stadie att inte gå ut med vad kommunen har för planer i Rosengård. Utan vi lät diskussionerna härja fritt kring vad just dem tycker är bäst för Rosengård. Vi var medvetna om att det fort skulle delas många olika åsikter vilket vi var snabba med att dokumentera. Det visade sig att många var missnöjda med planeringen på Rosengård och kritiserade Malmö kommun för att vara boven bakom bristerna i planeringen på Rosengård.

”Här på Rosengård har politikerna vänd ryggen mot oss.” - Anonym, 29 (fokusgrupp)

Enligt ovanstående citat ges en indikation på ett missnöje bland medborgarna på Rosengård rörande planeringen i stadsdelen. Det som sades vid fokusgruppsintervjuerna var färgstarka åsikter som indikerar på att lokalbefolkningen upplever att kommunen inte satsar på Rosengård. Av citaten skulle vi vilja tro att invånarna på Rosengård känner sig utanför samhället. Vi skulle tolka citatet som sades under intervjun som att hen känner att politikerna inte vill ha med Rosengård att göra. Fastän att personen bara är 29 år gammal så känner hen sig utanför samhället. Vad är det hen har sett för att kunna säga något sådant? Ett annat relevant uttalande var:

”Jag tror inte att någon byggherre vill satsa på Rosengård” – Anonym, 62 (fokusgrupp)

Här tillkommer ännu ett citat från en 62åring som påstår att ingen byggherre vill satsa på Rosengård. Vi tror att hen menar att det inte är lönt att satsa på Rosengård i och med att det är ändå ingen som kommer vilja flytta in i området. Det kvittar hur attraktivt Rosengård blir så är det ingen som vill bo i ett område som media har kritiserat hårt. Denna personen saknar förtroende för kommunen.

”Rosengård är ett segregerat område och detta vill kommunen inte ändra på. Man satsar istället på andra områden som t ex. Västra hamnen och Hyllie. Kommunen har försökt

planera in någon aktivitet här och där på Rosengård men det är inget som har påverkat segregationen direkt.” – Anonym, 54 (fokusgrupp)

Här menar en 55 åring att det är ingen som vill satsa på ett segregerat Rosengård. Istället så vill man satsa på andra områden som t ex. Västra hamnen och Hyllie, där det finns mer potential för ekonomisk vinst. Personen menar dock att kommunen har haft några enstaka aktiviteter på Rosengård men personen tror inte att detta har bidragit till att dämpa segregationen på Rosengård.

Vissa deltagare känner att ingenting planeras på Rosengård i och med att det är ett segregerat område. Deltagarna är väl medvetna om att Rosengård klassas som ett särskilt utsatt område. Enligt BRÅ så är Rosengård ett särskilt utsatt område (BRÅ, 2019) och detta kommer leda till att segregationen ökar ifall inte kommunen gör något åt det. Integrationspolitiken har länge varit en stor fråga för politikerna. Enligt M - ledaren Ulf Kristersson så är det så att integrationen i vårt samhälle är ett tickande problem och kommer att öka ännu mer ifall inte någon gör något åt det enligt artikeln Integrationsproblemen är en tickande bomb (SvD, 2017). Ifall segregationen på Rosengård ökar ytterligare så kan det leda till att fler människor står arbetslösa och fler människor får bidrag. Detta bidrar till en minskad integration därmed en tickande bomb som Ulf Kristersson beskriver. Som ovanstående citat visar så är det så att enligt den personen så har kommunen försökt planera in någon aktivitet här och där på Rosengård men det är inget projekt som har påverkat segregationen direkt enligt hen. Det har länge pratats om att många integrationsarbeten har gett få resultat. Enligt Kvartal så har mycket pengarna från EU, kommunen och staten spenderats för att förbättra integrationen i Malmö men det har visat sig att det har gett magra resultat. Vi citerar journalisten Lars Åberg på Kvartals hemsida:

“Jag har följt integrationspolitiken nära i nästan två decennier och det finns ingen policy eller insats, i Malmö eller annorstädes, som med säkerhet kan lyftas fram som gott exempel.” (Kvartal, 2018)

Det är mycket pengar som går till spillo. Man vet inte riktigt hur man ska ta itu med integrationspolitiken i Malmö. Kanske är projektet Culture Casbah ett projekt som kan lyftas fram som ett gott exempel?

När vi frågade deltagarna om vad just de vill skall planeras på Rosengård så var svaren från respondenterna lika varandra. De flesta diskuterade mycket kring verksamheter där ungdomarna kan vara. Exempel på verksamheter som diskuterades var bland annat caféer och krogar som kunde sända t ex. fotboll när stora turneringar spelas.

”Jag vill kunna sitta på ett café eller någon krog här på Rosengård för att titta på Malmö FF när de spelar. Jag ska inte behöva ta mig in till stan för att kunna kolla på en fotbollsmatch tillsammans med mina vänner.” – Anonym 54 (fokusgrupp)

Mötesplatser är också något som lokalbefolkningen är missnöjda med på Rosengård. Personen menar att hen inte ska behöva ta sig in till stan för att titta på en fotbollsmatch tillsammans med sina vänner. I Rosengård borde det finnas en krog som lokalbefolkningen ska kunna besöka för att umgås eller titta på en fotbollsmatch. Många ungdomar ville att det skulle öppna något café där man kan röka vattenpipa och umgås med sina vänner då detta är en vanligt förekommande fritidsaktivitet bland ungdomar.

”Det hade suttit fint med ett vattenpipacafé precis som de som finns vid lilla torg. Många hade gillat det. Det finns typ ingenting att göra på Rosengård annars.” – Anonym 21 (fokusgrupp)

Det var ungdomarna som var eniga om att de ville ha något vattenpipaställe där de kunde umgås och spendera tiden. Ungdomarna tycker att kommunen borde kunna ordna fram en lokal som någon kan driva. Mötesplatser kan enligt Grander och Stigendal (2012) vara en åtgärd till en ökad integration i samhället. I och med att Rosengård är ett segregerat område så är det viktigt med mötesplatser som kan vara en åtgärd till en ökad integration i området. Mötesplatser är viktigt för ett välfungerande samhälle enligt Svensson (2008). Svensson berättar att det är särskilt äldre människor som nyttjas av att socialisera och mötas. Det är den sociala gemenskapen som är viktigt här som t ex. drick kaffe tillsammans eller dela åsikter. För den 54 åringen så hade en mötesplats varit något för hen och hens vänner. Mötesplatser hade också kunnat fungera som ett ställe där ungdomar söker sig till. 21 åringen nämner att det inte finns något att göra på Rosengård. Mötesplatser kan vara potentiella lösningar på problemet inom integrationen på Rosengård. Det som hade fungerat på Rosengård är om lokalbefolkningen utifrån deras egna intressen och önskemål driver en mötesplats där de kan umgås. Detta har fungerat i bland annat ett särskilt utsatt område vid namnet Hermodsdal som också ligger i Malmö. Vi citerar stycket där detta tas upp i Grander och Stigendals verk:

”Bland mötesplatserna som har etablerats i stadsdelen kan nämnas Lilla Växthuset, en mötesplats för ungdomar mellan 16–20 som har byggts upp genom en demokratisk process utifrån ungdomarnas egna intressen och önskemål, och som sedan drivits med en stark medverkan av ungdomarna själva” (Grander och Stigendal, 2012).

Det diskuterades också att det hade bidragit till fler arbetstillfällen ifall kommunen öppnar ett vattenpipaställe. Enligt planprogrammet från 2015 för Törnrosen och Örtagård så ingick exempelvis cafeer i planerna för potentiell framtida verksamhet i området.

”Många hade tjänat på det. Vi hade tjänat på det och kommunen hade tjänat på det. Vi hade haft något att göra under kvällarna och kommunen hade tjänat på det i och med att den som driver den kommer att betala skatt och då kommer kommunen vinna på det och den som driver den kommer att anställa folk som kan jobba och försörja sina familjer och betala skatt.” – Anonym 20 (fokusgrupp)

Denna personen presenterade klart och tydligt hur lönsamt att det är att bedriva ett Cafe på Rosengård vilket vi är imponerade över. Det personen inte vet är hur svårt det egentligen är att ta sig in i arbetslivet. Stigendal tar upp i sitt verk hur svårt det är egentligen att sig in i arbetslivet. Vi citerar Stigendal ur sitt verk *De två kunskapsstäderna*:

” För dem som lyckas få jobb blir det ofta inte så mycket lättare. Ungdomscoacherna har fått höra många historier från ungdomar som på olika sätt känner sig illa behandlade eller utnyttjade på arbetsmarknaden. Ett problem som ofta nämns är att ungdomar erbjuds långa praktiker eller provanställningar som sedan inte leder till jobb.” (Stigendal, 2012)

Fler mötesplatser och fler grönområden var också förslag från respondenterna. Det var en person som tyckte att det hade varit fint med flera parker. Det finns förvisso en rastplats för hundar vid Örtagården men det hade varit bättre med fler parker. Även detta har tagits upp i planprogrammet för Törnrosen och Örtagård från 2015. Det tas exempelvis upp det skall tas till vara på fler av grönområdena i området samtidigt som fler tillkommer.

”Fler mötesplatser och verksamheter hade lett till mindre kriminalitet här ute på Rosengård. Ungdomar har ingenstans att ta vägen när centrum stänger vid 19 tiden. Ifall det hade funnits mötesplatser eller verksamheter så hade ungdomar haft någonstans att ta vägen.” – Anonym 64 (fokusgrupp)

Många deltagarna klagade på att det är glest med verksamheter vilket i sin tur leder till mer kriminalitet ute på området. Hen menar att ifall verksamheter hade funnits så hade kriminaliteten minskat. Detsamma gäller för mötesplatser ute på Rosengård. Bostäder var också något de flesta var eniga om. Många deltagare visste att det råder bostadsbrist i Malmö och det tycker att det hade varit positivt ifall man bygger nya bostäder ute på Rosengård.

”Det råder bostadsbrist i Malmö. Det är många som står i kö helt utan bostad idag. Det är underbart ifall man bygger nya bostäder här ute på Rosengård.” – Anonym 63 (fokusgrupp)

Många visste inte riktigt att ett projekt vid namnet Culture Casbah skulle bli av på Rosengård. Majoriteten av deltagarna var chockade när vi berättade om projekt Culture Casbah. När vi visade planprogrammet och visade hur det skulle se ut så blev många deltagare förvånade att man ens bygger en sån här hög och elegant torn i Rosengård. Sådär sa en av deltagarna:

”Väldigt fascinerande att kommunen äntligen satsar på ett segregerat Rosengård.” – Anonym, 42 (fokusgrupp)

Personen blev glad och fascinerad över att kommunen äntligen (enligt hen) satsar på ett segregerat Rosengård. Nedan följer en till citat som stärker deltagarnas förvånande:

”Ska denna fina byggnaden verkligen byggas här?” – Anonym, 45 (fokusgrupp)

Denna personen var chockad över hur fin byggnaden skulle se ut. Det spekulerades bland deltagarna om att fina byggnader endast byggs i finare och mer ekonomiskt välmående områden i Malmö. En sån här byggnad hör inte hemma i Rosengård enligt vissa deltagare.

Många deltagare blev faktiskt chockade över att kommunen inte har nått ut till de med information om projekt Culture Casbah. De hade uppskattat ifall kommunen först pratade med lokalbefolkningen innan de ens lägger fram ett planprogram. Här följer några citat som förstärker detta:

“Det är ingen som har pratat med oss om detta projekt ni pratar om nu.” - Anonym 59 (fokusgrupp)

“Tänk så vill vi inte att kommunen planerar in nya saker på Rosengård utan att ni frågar oss?” - Anonym 25 (fokusgrupp)

Utifrån författarnas teoretiska ramverk görs bedömningen att det finns en risk för en form av rationalisering i detta sammanhang. Citaten indikerar på att medborgarna känner sig bortglömda. Enligt 5 kap. 11 & 12 §§ PBL (2010:900) så finns krav på att bedriva samråd i samband med diverse planeringsprojekt. Dock så verkar medborgarna på Rosengård anse att en minimal insats görs för att tillfredsställa detta krav i den svenska lagen. I samband med detta finns det element av rationalisering som potentiellt blir synliga. Medborgarna känner sig bortglömda och som resultat av det kan uppfattningen bildas att makthavarna är de som har den ’rationella’ åsikten medan medborgarna har en irrationell uppfattning, något som är en av Flyvbjergs grundtankar i verket *Rationality and Power* (1999). Att kommunen planerar nya saker utan att medborgarna informeras är en uppfattning som stärker tesen kring att rationalisering förekommer eftersom kommunen bedömer sig kunna mest utan att ta medborgarnas funderingar i åtanke. Enligt författarnas kännedom har det, enligt diverse dokument, tilldelats information dock så verkar medborgarna i Rosengård till större del ej hålla med om detta, därför blir det uppenbart att det uppstått en brist i dialogen mellan kommun och dem påverkade individerna. På så sätt blir grundtankarna kring rationalisering relevanta i sammanhanget. Ett tredje citat kring missnöjet bland deltagarna lyder:

“Hade det inte varit bättre ifall de pratar med oss först?” - Anonym 41 (fokusgrupp)

Detta blir ytterst relevant sett till vår teori kring Arnsteins steg, specifikt steg tre, som är informering. Detta steg återfinns under kategorin degrees of tokenism. Det innebär att informationsflödet kommer ut från personer i övre maktpositioner, och på så sätt vinklas informationen för att tilltala det som personerna i övre maktpositionerna vill uppnå. Utöver detta är det också underförstått i steget att information når ut till medborgarna alltför sent, vilket leder till att dessa ej kan påverka processen i tid för att förändringar skall ske. Kommunen borde ha försett medborgarna med kontinuerlig information. Det har visat sig att det är mindre bra att gå ut med information till medborgarna under enstaka tillfällen. Enligt vår teori kring Healeys resonemang kring medborgardeltagande så är det så att medborgarna vet mer om att uppleva staden från sina positioner och perspektiv än någon annan extern expert. Det är så att medborgarna kan ha en annan uppfattning om något som ska planeras i deras område än någon annan extern expert.

Vi berättade för deltagarna att syftet med projekt Culture Casbah är att bygga ett landmärke, öka integrationen, öppna nya tågförbindelser, främja en social integration, fler arbetstillfällen, flera verksamheter, flera bostäder, och till slut fler bebyggelser vid Örtagårdtorget. Det är mycket som satsas på Rosengård utan att majoriteten känner till.

”Det var verkligen på tiden att man satsar på ett utsatt område och ett segregerad Rosengård. Jag upplever att man inte har gjort det innan iallafall.” – Anonym, 22 (fokusgrupp)

”Varför har dom efter alla dessa år tänkt på att satsa på Rosengård? Har de slut med planer för Hyllie eller Västra hamnen?” – Anonym 59 (fokusgrupp)

Personen känner att kommunen inte vill satsa på Rosengård. Varför har man inte gjort det innan? Vad väntade man på? Man visste ju att Rosengård är ett område som man bör satsa på.

”Jag tror inte att någon vill flytta till Rosengård när nya bostäder byggs.” – Anonym 21 (fokusgrupp)

Hyrorna kommer vara skyhöga när nya bostäder byggs här. Dagens hyra är tillräckligt hög enligt mig. Det kommer plussas på med minst några tusenlappar i och med att det är helt nya bostäder.” – Anonym 39 (fokusgrupp)

Det finns en brist på plats i området. Bilar står parkerade mitt på vägen ibland, vi behöver mera utrymme. - Anonym 59 (fokusgrupp)

Några av deltagarna klagade på att ingen kommer att vilja flytta till ett segregerat område och speciellt inte när hyrorna kommer att vara skyhöga. De tyckte att det nya planprogrammet ej kommer att gynna lokalbefolkningen i och med att ingen kommer att vilja flytta till Rosengård. Å andra sidan så fanns det de som var positiva kring det nya planprogrammet och såg fram emot hur det skulle se ut. Nedan tillkommer några positiva citat från respondenterna:

”Området kommer bli så fin efter att allting byggs klart.” – Anonym 38 (fokusgrupp)

”Rosengård kommer bli Malmös framtida mötesplats ifall projektet blir av.” – Anonym 59 (fokusgrupp)

”Jag kan bara tänka mig hur fint det kommer att se ut här ute i Rosengård.” – Anonym 23 (fokusgrupp)

”Jag tror på att segregationen kommer att minska i och med att andra kommer vilja flytta till det nya fina Rosengård.” – Anonym 64 (fokusgrupp)

Som ovanstående citat lyder så är det så att respondenterna är positiva kring att det, enligt dem, nu äntligen satsas på Rosengård. Vi ansåg ifrån början att många deltagare kände att kommunen har vänt ryggen mot Rosengård. Lokalinvanarna ansåg att kommunen hellre planerar i andra fina områden som t ex. Hyllie och Västra hamnen. När vi tog upp projektet Culture Casbah så blev många deltagare glada och positiva. Det var några ensaktaka som gick in på att segregationen kan minska i och med många kommer vilja flytta till ett nyplanerad Rosengård.

4.2 Experterna försöker främja integrationen via fler bostäder, fler mötesplatser och ett landmärke på Rosengård

Detta avsnitt bör ses som vad experterna vill utifrån planhandlingar och diverse dokument som granskas. En kompletterande intervju har gjorts med en projektgruppsmedlem från projekt Culture Casbah som väljer att vara anonym, men intervjun är enbart av komplementerande karaktär och ska ej uppfattas som en direkt representation på vad planhandlingarna och dokumenten uttrycker.

Utifrån granskade dokument blir det tydligt att experternas mål är att skyskrapan skall bli tongivande i samband med Culture Casbah. Skyskrapan ska bli en symbol för projektet som enligt experternas vision skall göra Rosengård till en del utav Malmö's stadskärna. Enligt plandokumentet för Törnrosen och Örtagård så skapades en dialoggrupp med syfte att planera för ett programssamråd. Denna grupp skulle bestå av bland andra Malmö Stadsbyggnadskontor, Gatukontoret, Fastighetskontoret, Satsområdesförvaltning Öster,

Miljöförvaltningen och MKB. Det är i samband med denna som det i plandokumentet tas upp exempel på funktionellt medborgardeltagande i form av Rosens Röda Matta och Örtagårdstorget.

Rosengårds Fastigheter beskriver stadsplaneringsprojektet Culture Casbah som en satsning som skall skapa en mera integrerad stadsdel genom prövade metoder. Samarbete görs med många olika aktörer. Enligt Rosengårds Fastigheter är målet med projektet att Rosengård ska bli en central del av Malmö stad. Med detta följer trygghet. I projektet ingår bland annat tågstationen som öppnade i December 2018. Detta nämns exempelvis i planhandlingen för Törnrosen och Örtagården från 2015.

Enligt MKB bygger projektet Culture Casbah på att bygga ihop Rosengård med centrala Malmö. Anledning till detta är att området är blott 10 minuter ifrån centrum med buss eller bil, experterna tror alltså på en potential som finns i området Rosengård. Utöver detta finns ett integrations syfte, eftersom Rosengård i media är känt som ett segregerat område. Det handlar alltså ej bara om att integrera bebyggelse och kollektivtrafik utan syftet är även att främja social integration. Experterna har också ökade arbetstillfällen och verksamheter som mål med stadsplaneringsprojektet Culture Casbah. Det finns alltså enligt experterna en ekonomisk potential i området, något som kan kombineras med ökade arbetstillfällen i och med att verksamheterna är tänkta att etableras där. Skyskrapan, som är tänkt att vara landmärke för projektet, skall locka dit diverse verksamheter samtidigt som den kommer ha utrymme för bostäder.

I dokumentet "Planprogram för Törnrosen och en del av Örtagården i Rosengård och Malmö" från 2015 radas det upp ett antal mål som formulerats för planprogrammet. Målen handlar om kommunikationslänkar som skapas i planprogramsområdet i Rosengård, om en tydlig struktur som underlättar rörelse genom stadsdelen, om ett blandat Rosengård med levande stadsrum och om ett Rosengård för alla där man syftar på exempelvis bostäder och platser.

I detta dokument tas den höga byggnaden upp som är tänkt att bli kännetecknen för projektet Culture Casbah. Den stora byggnaden är, enligt planprogrammet, tänkt att vara en signalbyggnad som fyller många funktioner. Dessa funktioner erbjuder allt ifrån biograf, bibliotek, caféer till teater. Tornet, eller den stora byggnaden är tänkt att vara 22 våningar hög och ha utrymme för 60 lägenheter med en boyta på 4300 kvm och en lokalyta på 3400 kvm. Sett till annan bebyggelse tas det upp en småskalig kompletterande bebyggelse längs med Rosengårdsstråket. Denna bebyggelse skall vara en annorlunda boendetyper som inte finns idag i området Rosengård. Det handlar konkret om bostadsrätter, gruppboenden, marklägenheter och mindre lägenheter. Det pratas i samband med projektet Culture Casbah om småskalig kantbebyggelse som ska finnas längs med Rosengårdsstråket. Den småskaliga kantbebyggelsen ska konkret innefatta 2-5 våningar och 100 lägenheter, med en boyta på 9000kvm och en lokalyta på 3500kvm (det tas dock i samband med detta upp att dessa uppskattade värden kan komma att ändras i framtida planhandlingar). Konkret handlar det i

planförslaget om ett planprogramsområde på 34 hektar eller 340 000 kvadratmeter. Främst beträffas områdena Törnrosen och Örtagården. Det stationsnära läget som skapas då tågstationen etableras kommer ge utrymme för bildandet av nya arbetsplatser och servicefunktioner.

Sett till trafik och rörelse sker det också en del förändringar. För att höghuset, som är kännetecknet för projektet Culture Casbah, ska kunna byggas krävs att gångtunneln mellan Västra Kattarpsvägen och Bennets väg tas bort och ersättas med en korsning. Utöver detta är det tänkt att en cykelbana ska anläggas längs med Västra Kattarpsvägen. Även en rekreativ gång och cykelstråk ska anläggas mellan Västra Rosengårdsfältet och Cronhielmsparken. Det redovisas diverse alternativ till trafikföring i området också, något som skulle ändra gatustrukturen i Bennets väg avsevärt. Även en utvärdering av potentiella parkeringsplatser i samband med dessa bebyggelseprojekt har gjorts, och bedömningen görs att parkeringsplatserna som erbjuds i området är tillgängliga för att även täcka in den nya bebyggelsens behov.

Mellan Västra Kattarpsvägen och Bennets väg ska en ny central plats bildas, som skall bli landmärke för denna satsning precis som höghuset i samband med projektet Culture Casbah. Örtagårdstorget ska också förstärkas genom ny bebyggelse vid området. Det sker även en ökning av antalet grönområden i diverse delar av det beträffade planprogramsområdet i samband med dessa planer som presenterats.

Syftet, enligt planprogrammet, är att tillföra en ny bebyggelsestruktur till den befintliga bebyggelsestrukturen som finns sedan 1960-talet. Den ska bidra till att stimulera socio- och samhällsekonomiska faktorer.

När processen beskrivs i dokumentet tas det upp ett tre månader långt samråd där aktiviteter ska ha hållits med boende och berörda parter. Efter samråden skall det läggas fram en samrådsredogörelse som leder till en revidering av planprogrammet, detta går sedan eventuellt vidare till att bli del av detaljplanerna efter att det har godkänts i Stadsbyggnadsnämnden. Enligt dokumentet var upplägget format genom konsultation med 3 olika fokusgrupper. Ett ungdomsråd, föräldrarkommunikatörerna och ett seniorum. Den höga byggnaden, eller tornet som den ibland kallas i plandokumentet, bedömdes efter möten med fokusgrupperna bli en mötesplats som lockar människor ifrån hela staden. Det tas upp att det finns en oro för prisskillnader som kan uppstå mellan den nya bebyggelsen och den gamla. Vuxna, seniorer och ungdomar sägs ha varit positivt ställda till ett ökat antal mötesplatser, där ett internetcafé är en stor önskan. Biblioteket sägs efterfrågas i samband med tornet. Det fanns krav på att bättre skyltar ska sättas upp som förtydligar var i området man rör på sig, man menar att det ej räcker att det bara står Rosengård på några cykelskyltar.

4.3 Kompletterande intervju med en projektgruppsmedlem i projekt Culture Casbah

Nedan följer en intervju med en aktör ifrån projektet Culture Casbah.

Författarna valde att bedriva intervju med en av projektgruppsmedlemmarna i projektet Culture Casbah. Det fanns i samband med arbetet ett behov av att kontakta folk som var ansvariga för medborgardialogen i projektet. Detta eftersom intervjuerna skall komplettera dokumentstudien i samband med medborgardialogen i Culture Casbah.

Projektgruppsmedlemmens identitet är anonym för att underlätta i att bedriva intervjun utan några avgränsningar. I intervjun tar den anonyma projektgruppsmedlemmen upp att hen var delaktig i detta projekt ca. år 2014.

I intervjun kom det fram olika punkter som kompletterar exempelvis dokumentstudien av planprogrammet för Törnrosen och Örtagården. I samband med intervjun bekräftades det att det har förts samtal med medborgarna om området kring det planerade projektet i Törnrosen och Örtagård. Dock så riktades kritik mot tidsskedet som intervjuerna hölls i.

- Man borde fört samtalen med medborgarna i ett tidigare skede av planeringsprocessen. Så som det blir nu så lägger man fram ett nästan spikat förslag och säger "så här ska vi göra, vad tycker ni".

Utöver detta påpekade den anonyma projektgruppsmedlemmen att en kontinuerlig dialog är nödvändig för att på ett optimalt sätt kunna bedriva bra medborgardialog. Dock blev detta inte av i och med att det uppstod diverse hinder som stoppade upp processen av projektet.

- Det kändes som att kommunen var väldigt bestämd i att bromsa det (syftar på projektet Culture Casbah). Utöver detta finns det också en politisk prestige i planeringsprocessen i samband med projektet.

I detta citat pratar anonyma projektgruppsmedlemmen om hur det, från olika håll inom kommunen, stundtals bromsades i planeringsprocessen. Intervjupersonen tar också upp hur politisk prestige ledde till att politiker försökte accelerera planeringsprocessen. I samband med att planeringsprocessen bromsas så bromsar även medborgardialogen (och på så sätt även medborgardeltagandet) och det blir svårare att se resultaten av vad man i fokusgrupperna kommit fram till.

Det diskuterades kring olika behandling utav olika bostadsområden. Exempelvis tas det upp i samband med planprogrammet för Törnrosen och Örtagården att man gör bedömningen att det trots den planerade nya bebyggelsen ej finns ett behov av nya parkeringsplatser. Däremot

så ska det just i fokusgrupperna ha diskuterats kring hur det redan finns en oro kring antalet parkeringsplatser. Den anonyma projektgruppsmedlemmen tog upp hur man ej är konsekvent i sin planering kring exempelvis parkeringsplatser.

- I exempelvis Bunkeflostrand finns det 2 parkeringsplatser per bostad, medan det i områden som Rosengård ej hanteras på samma sätt.

Trots fokusgruppernas bekymmer kring just denna punkt verkar det vara så att det är ett konstant problem att exempelvis parkeringsplatser fördelas annorlunda beroende på området som planeras. Det handlar om ett 100 tal nya lägenheter som tillkommer i samband med planeringen utav projektet Culture Casbah, dock så finns det i den angivna planhandlingen ej några planer på att etablera nya parkeringsplatser eftersom dem redan existerande bedöms vara tillräckliga. Efter samtal med fokusgrupperna blev det snabbt klart att parkeringsplatserna är ett omdiskuterat ämne då dem boende anser att det finns alltför få av dem.

Den anonyma projektgruppsmedlemmen tog upp hur det var problematiskt att en fast plan gavs till personerna i fokusgrupperna eftersom det ej finns utrymme för mycket ändring vare sig dem vill det eller ej.

- Jag tror inte att en medborgare kan påverka så mycket när planen redan är gjord. Man kan liksom inte gå ut och exempelvis säga "Bygg inte det här tornet" eftersom förslaget redan mer eller mindre är satt.

Tjänstemannen verkar ej tro att medborgarna kunde påverka vissa kärnbeslut i planeringsprocessen. Det kan från författarnas sida göra en bedömning att medborgarnas beslut räknas in enbart i mindre ärenden rörande enstaka korsningar, byggnader och deras placering är dock ej diskuterbart eftersom det bestäms på ett annat plan.

Den anonyma projektmedlemmen är dock positivt ställd till vissa aspekter av planeringsprocessen i samband med medborgardialogen.

- Det var mycket information som delades ut i detta skedet av projektet då vi försökte nå ut till många grupper.

Påståendena stärks av att planprogrammet för Törnrosen och Örtagård redovisar ett urval på fokusgrupper med olika åldersgrupper. Det visar att ett försök gjorts att informera allmänheten om vad som ska ske. Dock så ska det has i åtanke att intervjupersonen i fråga bedrev dessa samtal om medborgardialog ca. år 2014, och att det idag kan råda andra förhållanden kring hur informationen till allmänheten hanteras och distribueras. Specifikt syftas det på perioden från år 2015 och framåt.

I författarnas samtal med deltagarna i fokusgrupperna drogs dock slutsatsen att informationen på senare år varit bristfällig. Detta kan dock ha att göra med uppehållet som man tog i samband med projektplaneringen som det refereras till i en del utav denna intervju. Det var nämligen av olika skäl som projektet stod stilla i något år i samband med att MKB drog sig ur och ersattes utav Rosengård Fastigheter och att några av huvudpersonerna i projektet tog ledighet.

Under detta delkapitel läggs en analys upp på fokusgrupps intervjuer, medborgardeltagande i enighet med plandokument, vad experterna och medborgarna är ense och oense om, vart på Arnsteins stege som projekt Culture Casbah kan placeras och övriga synpunkter.

4.4 Analys av brister i medborgardeltagande i samband med dem granskade dokumenten

I plandokumentet från 2015 för Törnrosen och Örtagård upptäcktes en del indikatorer på bristande medborgardeltagande och det är i detta stycke som de kommer att redovisas.

Inledningsvis finns det en problematik kring att man utan konsultation med medborgarna lagt fram planerna för projekt Culture Casbah. Man vet med andra ord vilka byggnader som skall stå vart, och har i dem redovisade samråden med medborgarna endast gett dem utrymme att påverka verksamheterna som skall bedrivas i de nyplanerade byggnaderna. Det har dock enligt plandokumentet getts möjlighet till medborgarna att kunna bestämma kring om dem vill ha kvar tunneln mellan Bennets Väg och Västra Kattarpsvägen eller inte. Parkeringsplatserna skall enligt uppgifterna förbli desamma i antal, något som medborgarna haft åsikter på då dem anser att det redan finns alltför lite plats. Detta är inte bara en indikator på bristande medborgardeltagande utan även en indikation på rationalisering. Detta i och med att åsikterna av medborgarna förkastas till förmån av dem av experterna. Brister finns i timingen på arbetet också.

Efter att ha diskuterat med den anonyme projektgruppmedlemmen kom synpunkter fram kring hur man genom att bedriva en tidigare medborgardialog hade kunnat förebygga klagomål på plats och färdiga planer. Genom att ta reda på vad medborgarna verkligen vill i ett tidigare skede av planeringsprocessen så kan man förebygga att deras behov och tankar förbises. Man kan nämligen redigera planerna utefter deras åsikter och tankar, detta i kombination med expertisen som stadsplanerarna besitter lägger grund för en form av stadsplanering där man tar medborgardeltagande i åtanke.

Det anges i planhandlingarna att det bedrivits dialoggrupper mellan exempelvis MKB, Malmö Stadsbyggnadskontor med mera. Dessa aktörer skall forma samtal kring ett planprogramssamråd och det finns legitima skäl för att anta att det förekommit någon form av elitism i samband med planeringen av projektet då många av medborgarna ej anser sig ha varit inkluderade eller tillräckligt informerade i samband med denna planprocess.

På Arnsteins steg blir steg 3, eller informering relevant. Detta då det exempelvis kan bli så att makthavarna lämnar ut information i ett för sent skede för att medborgarna skall kunna göra något åt de. Många av personerna i fokusgruppsintervjuerna, men även den anonyma projektgruppsmedlemmen tog upp detta som kritik mot projekt Culture Casbah. Det kan alltså finnas en avsikt i att relevant information utelämnas för sent för att makthavarna skall nå ett specifikt ändamål.

4.5 Vad är experterna och lokalinvånarna eniga om i samband med planeringen i området Rosengård?

I detta delkapitel diskuteras samband mellan rubrikerna i Resultat-kapitlet. Experternas åsikter som överlappar med medborgarnas och vice versa tas upp här.

En sammanbindande variabel är aktiviteter och funktioner som ska erbjudas i området i samband med projektet Culture Casbah. Exempelvis var experterna öppna med att i samband med planeringen av aktiviteter inkludera funderingar av medborgarna, som till övervägande del var positivt inställda till caféer och verksamheter i form av butiker. Respondenterna ville att t ex. att caféer skulle öppna på området så att de kan ha någonstans att vara på under sena kvällar.

Det som togs upp i planrådet var mötesplatser som de båda parterna var eniga om. I planprogrammet kunde man läsa att man vill skapa fler mötesplatser i samband med projekt Culture Casbah. Lokalbefolkningen diskuterade att de ville att kommunen skapar fler mötesplatser så att ungdomarna eller de äldre ska kunna vara någonstans för att umgås. Det pratades också under fokusgruppsintervjuerna att mötesplatser kan minska kriminalitet i och med att ungdomarna inte kommer att glida runt på gatorna när Rosengård centrum håller stängt. Svensson (2008) tar upp i sitt verk att mötesplatser är väldigt viktigt för ett välfungerande samhälle. Det finns stort behov utav mötesplatser i och med att t ex. äldre människor nyttjas av att socialisera och mötas. Vidare förklarar Svensson att den största betydelsen av mötesplatsen är den sociala gemenskapen som t ex. att kunna dricka te eller dela åsikter (Svensson, 2008). Grander och Stigendal tar också upp i sitt verk ”att främja integration och social sammanhållning” att mötesplatser kan vara en åtgärd till en ökad integration i samhället (Grander och Stigendal, 2012).

Något som också diskuteras flitigt i planprogrammet är bostäder. Bostadsbristen har också diskuterats bland lokalbefolkningen under fokusgruppsintervjuerna. Det är ett faktum att det råder bostadsbrist i Malmö. Enligt en artikel på Sveriges television så berättar Wendick (2016) att det råder bostadsbrist i många kommuner i Sverige. Vidare berättar Wendick att de nyinflyttade människorna som invandrade till Sverige är en utsatt grupp som har det svårt att hitta ett boende. Enligt Boverkets siffror så behöver man ungefär 700 000 nya bostäder runt om i Sverige den närmaste decennium (Boverket, 2019).

När det gäller fler arbetstillfällen så diskuteras det bland respondenterna att ifall kommunen öppnar diverse caféer på Rosengård så kan det leda till att fler arbetstillfällen på Rosengård skapas. Detta återspeglar sig i kommunens planprogram där det diskuteras att man har som mål att skapa fler arbetstillfällen i samband med projekt Culture Casbah. Det är viktigt att man alltid strävar efter fler arbetstillfällen. Stigendal (2012) skriver i sitt verk *De två kunskapsstäderna* att ungdomar har svårt att sig in i arbetslivet och därmed integreras på arbetsmarknaden. Vidare berättar Stigendal att ungdomarna har knackat på dörren till samhället under större delen utav sina liv men aldrig har fått komma in. Genom att fler arbetstillfällen skapas så kan fler få jobb vilket i sin tur kan leda till att ungdomarna känner sig välkomna in till arbetsmarknaden. På så sätt läggs en bra grund för att de ska integreras i samhället.

4.6 Var är experterna och lokalinvånarna oense om i samband med planeringen i området Rosengård?

När diskussionen i fokusgrupperna bedrevs kom en hel del synpunkter upp som motsäger dem som nämns i exempelvis planhandlingen för Törnrosen och Örtagård. En utav dessa är exempelvis rörande informationsutdelningen. I planhandlingen beskrivs diverse fokusgrupper som primär metod att komma åt medborgarna i lokalområdet. Dock så anser medborgarna att alltför lite information nått ut till dessa. Det finns dock många faktorer att ta i åtanke här. Exempelvis så var dem flesta ungdomarna som intervjuades i fokusgrupperna runt 15 år gamla när informationsutdelningen tog fart ca år 2015, deras omdöme kan därför ha viss felmarginal. Sett till dem andra målgrupperna i som intervjuades i fokusgrupperna så kan man göra ett argument för att informationen varit bristfällig. I enighet med intervjun som bedrevs med en anonym projektgruppmedlem så finns indikationer på att projektet Culture Casbah var i en såkallad on-off fas från 2014 och framåt. Det vill säga att projektet startas, det bedrivs någon form av medborgardialog, sedan stannar projektet av på grund av diverse skäl, för att sedan återupptas i ett senare skede. Det blir därför förstäligt när kritik riktas mot medborgardeltagandet eftersom medborgarna inte riktigt kan veta vad som blir av projektet om det konstant avbryts i planerandet och förverkligandet utav planerna.

Experterna och invånarna är också oense om hur planerandet skall gå till. I planhandlingen för Törnrosen och Örtagården från 2015 så redovisas en klar plan för hur ett högt torn med lägenheter och blandad verksamhet skall stå i framkanten för satsningen, tillsammans med

kompletterande bebyggelse längs med Rosengårdsstråket. Det tas i det granskade plandokumentet upp hur medborgarna (i fokusgrupper) som hölls under denna planeringsperiod år 2014 tillfrågats om vilken verksamhet dem vill ha i tornet exempelvis. Dock så säger många i fokusgrupperna som författarna av detta arbete bedrev, att dem känner att dem ej tillfrågats om exempelvis byggnaderna som ska stå. Påståendet stärks utav ett citat som den anonyme projektgruppmedlemmen tog upp när det diskuterades om vad som var bra och vad som var dåligt med medborgardialogen under processen.

- Man borde fört samtalen med medborgarna i ett tidigare skede av planeringsprocessen. Så som det blir nu så lägger man fram ett nästan spikat förslag och säger "så här ska vi göra, vad tycker ni".

Det påminner lite om klagomålen som medborgarna lade fram i fokusgrupperna som författarna av detta arbete bedrev, i och med att man redan har en färdig vision när man kommer in i området för att bedriva dialog. Dock så skall det i samband med detta sägas att medborgarna kunde lämna synpunkter på olika stråk och vägar i samband med fokusgrupperna som sattes upp under 2014 från aktörernas sida. Men faktum är att dem båda sidorna är oense om hurvida rätt medborgardialog har bedrivits. På så sätt kan även kritik riktas mot medborgardeltagandet.

En aspekt som även tidigare togs upp är den rörande olika behandling utav olika områden. Många av dem intervjuade personerna känner att det ej satsas tillräckligt på Rosengård eller att satsningarna ofta ej är rättvisa. Som exempel tas planen bakom de planerade nya lägenheterna upp, man gör nämligen i planhandlingen för Törnrosen och Örtagård bedömningen att antalet parkeringsplatser i Rosengård räcker för att mätta behoven av dem nya lägenheterna. Det är dock just detta som medborgarna är oroade över när man pratar om mindre satsningar på Rosengård. Samma regler verkar ej gälla i olika områden, detta då det i intervjun med den anonyma projektgruppmedlemmen framkom att det exempelvis i Bunkeflostrand anläggs nya parkeringsplatser för varje ny lägenhet som byggs. Miljö- och hållbarhet är ett viktigt och relevant ämne, dock så ska lika villkor gälla för områden. Vissa områden skall det ej göras undantag för när det kommer till miljö satsningar menar författarna av detta arbete. Det är av denna anledning som bedömningen görs att medborgarnas kritik mot projekt Culture Casbahs, och sättet som aktörerna hanterat det på, är legitim.

4.7 Vart på Arnsteins steg kan man placera projekt Culture Casbah?

I detta steg diskuteras Arnsteins steg och vart på stegen som projekt Culture Casbah och dess medborgardeltagande kan ligga.

Bedömningen görs att manipulation ej har ägt rum, som är det första steget på Arnsteins steg. Detta i och med att man trots allt har bedrivit fokusgrupper och att det kan bekräftas att det ej förekommit någon form av manipulation eftersom medborgarna trots allt har fått yttra sin åsikt till en viss kapacitet. Sett till steg 2, som är therapy görs bedömningen att det ej bedrivits något försök att genom terapi försöka förkasta medborgarnas funderingar. Detta steg är mer anpassat till omständigheterna som rådde när Arnstein formulerade teorin kring sin steg på 1960-talet.

Det tredje steget som diskuteras är informering, och i detta avsnitt återfinns element som kan koppla medborgardialogen i projekt Culture Casbah med detta steg. I fokusgrupperna som bedrevs av författarna av arbetet kom synpunkter fram som gav indikation på att bristande information delats ut till dem boende. Klagomål riktades mot att planerarnas vision redan kändes spikad, något som den anonyma projektgruppsmedlemmen också tar upp i intervjun. Sett till steg 4, som är consultation, så är det svårt att göra en bedömning. Samtidigt som man är missnöjd med att planläggarna kommer med ett spikat förslag så är trots allt projektet ej i sitt slutskede. En färdig detaljplan finns i nuläget ej.

Argumentet kan göras att medborgardeltagandet och dialogen redan bör färdigställas i ett tidigare skede utav planeringsprocessen, men för att bevara objektiviteten i detta arbete så kan en klar bedömning ej göras under detta steg i och med att planhandlingar ej är färdiga. Steg 5 är Placation, det är i detta sammanhang svårt att göra ett argument för detta.

Eftersom placation bygger på att det strategiskt placeras in grupper som ska övertösa medborgarna och på så sätt hindra dem från att yttra sina åsikter, så kan man ej dra den slutsatsen att Placation förekommit. Detta eftersom det funnits 3 genuina fokusgrupper som varit inriktade på att få ut åsikterna av medborgarna. Stegen 3, 4 och 5 hör till kategorin degrees of tokenism, och slutsatsen kan dras att det finns vissa element av denna kategori i samband med projektet Culture Casbah.

Stegen 1 och 2 hör till kategorin non-articipation. Bedömningen görs att projektet Culture Casbah ej kan hamna under detta steg, i och med att detta steg är mer applicerbart på en annan historisk period under annorlunda omständigheter. Samtidigt som stegen på 6,7 och 8 innebär legitimt medborgardeltagande, så betyder inte det automatiskt att projektet Culture Casbah trillar in på dessa, bara för att den inte riktigt stämmer överens med dem återstående kategorierna. Utifrån steg 6, som står för Partnership pratar om ett jämnt fördelande av makt mellan makthavare och medborgare. Det är dock ej fallet i samband med projekt Culture Casbah i och med att medborgarna ej är eniga med experterna om att dem kunnat influera projektet tillräckligt mycket. Trots att projektet ej nått sitt slutskede så är det ett legitimt klagomål på hur vissa aspekter utav medborgardialogen och medborgardeltagandet hanterats såhär långt. Steg 7 är Delegated Power och bygger på att makthavarna i enighet med medborgarna bestämmer saker som exempelvis byggplaner. Detta har dock ej riktigt gjorts, i

och med att man i princip kommer till området med en färdig och spikad vision, och endast låter medborgarna bestämma i vissa mindre segment av planeringen. Av denna anledning kan ej projektet Culture Casbah tillskrivas detta steg. Man kan göra argumentet för att projektet ej nått sitt slutskede i och med att en färdiga detaljplanen ej är bestämd. Men medborgarna har utifrån det som visats i fokusgrupperna som bedrevs av författarna, ej kunnat påverka exempelvis planeringen av det höga tornet och därför faller argumentet platt i detta sammanhang. Det sista steget på Arnsteins steg är Citizen Control (steg 8), detta steget bygger på att medborgarna alltså har och kräver en kontroll och möjlighet att i grunden influera projekt, och att makthavarna faktiskt lyssnar på dem. Detta steg uppfylls ej riktigt av liknande skäl som steg 7, nämligen att makthavarna redan har en förhållandevis klar idé kring vad som skall göras. Bedömningen blir därför att man ej riktigt kan placera projekt Culture Casbah på kategorin Citizen Participation (som innefattar stegen 6,7 och 8) eftersom den ej kryssar för dem flesta stegen.

Utifrån att ha analyserat projekt Culture Casbah så finns det någon form av indirekt rationalisering i samband med projektet. Att makthavarna ej litar på medborgarnas omdöme, och därför kommer med förutfattade planer som medborgarna ej kan påverka är en indikation på en form av rationalisering. Något som tas upp i Flybjergs verk "Rationality and Power".

"Här på Rosengård har politikerna vänd ryggen mot oss." - Anonym, 29 (fokusgrupp)

Även om ovanstående citat ej hjälper oss styra projekt Culture Casbah mot ett konkret segment på Arnsteins steg så ger den indikation på att genuint medborgardeltagande ej bedrivits. Den anonyma projektgruppmedlemmen stödjer ovanstående citat kring att politikerna vänder ryggen till Rosengård, i och med att det exempelvis planeras annorlunda i området i förhållande till andra områden. Det ska enligt den anonyma projektgruppmedlemmen finnas en konsekvent planering, där Rosengård exempelvis ej ska behöva få färre parkeringsplatser per lägenhet än tillexempel Bunkeflostrand trots att antalet lägenheter som planeras är lika. Utöver detta så fanns en fas under projektet Culture Casbah där man avbröt projektet av diverse skäl, allting ifrån föräldrarledighet till ett aktörsbyte ägde rum och hämmade på så sätt medborgardeltagandeprocessen. Av denna anledning gör författarna bedömningen att projekt Culture Casbah ej riktigt följt grunderna för att bedriva ett bra medborgardeltagande och en bra medborgardialog.

4.8 Övriga synpunkter

Som jämförelse används projektet som ledde till bildandet utav Västra Hamnen. Detta eftersom motiven bakom projekten är lika till sin karaktär. Man ville genom projektet Västra Hamnen minska segregationen som rådde i staden precis som projektet Culture Casbah, enligt experterna, syftar till att göra. Resultaten visar sig dock vara annorlunda än vad man hoppats på i Västra Hamnen. Där diverse omständigheter ledde till att hyrorna blev alltför höga för en större del utav Malmös invånare. Numera är Västra Hamnen ett av Malmös bostadsområden

med högst medianinkomst, trots att dem ursprungliga planerna ej var att det skulle bli så. Det uppstår en relevans i att ställa sig frågan om huruvida projektet Culture Casbah kan gå ett liknande öde till mötes.

Det är dock ej bara Västra Hamnen som är jämförbart, heller är det ej bara jämförbart att ta upp projekt i kontrast till Culture Casbah. Runt själva området Rosengård känns det som att det finns en helt annan dynamik när det kommer till hur området planeras. I en intervju med den anonyma projektgruppmedlemmen togs det exempelvis upp hur det i Bunkeflostrand ges 2 parkeringsplatser per nybyggd lägenhet. Jämför detta med omständigheterna i Rosengård där det, enligt planhandlingen för Törnrosen och Örtagård, redovisas att de befintliga parkeringsplatserna redan är tillräckliga för dem hundratals nya lägenheter som skall byggas i området. Författarna av detta arbete anser att det är bra att planera hållbart och att försöka dra ner på negativ miljöpåverkan, dock så måste man vara konsekvent i denna sortens planering. Det är varken hållbart eller rättvist att ett specifikt område skall ha vissa regler gällande parkeringsplatser jämfört med det andra.

5.0 Avslutande diskussion och slutsats

I dokumentet PP 6044 Törnrosen del av Örtagården beskrivs det att det skapats en dialoggrupp med syfte att planera för ett planprogramssamråd. Något som skall ge indikation på utförligt medborgardeltagande. Gruppen skall bestå av representanter från följande verksamheter: Stadsbyggnadskontoret, Gatukontoret, Fastighetskontoret, Stadsområdesförvaltning Öster, Miljöförvaltningen och MKB. Som exempel på funktionerande medborgardeltagande tas medborgardeltagandeprocessen kring Rosens Röda Matta och Örtagårdstorget upp. Utöver detta står det ej konkret mycket mer om medborgardialog i samband med projektet Culture Casbah i det granskade dokumentet PP 6044 Törnrosen del av Örtagården. Det skall tilläggas att det i dialoggruppen ej verkar ha diskuterats med medborgarna, utan bara med "experter" inom området. Dialoggruppen som skapats i samband med projektet är ett exempel på experter som lägger fram tonen i diskussionerna kring projektet. Något som kan indikera på steget degrees of Tokenism på Arnsteins steg. I dokumentet understryks hur viktigt medborgardeltagande är för framtida planering, dock finns det förhållandevis få indikationer på att medborgardeltagande sker eller kommer ske (utifrån det presenterade planunderlaget som i detta fallet granskats). Det finns några få underrubriker på några enstaka sidor som berör medborgardeltagande vilket har lett till att författarna av arbetet kommit fram till denna slutsatsen.

Ett av citaten lyder: *"Det känns som politikerna vänt ryggen till Rosengård"*.

Detta indikerar på att invånarna uttrycker sitt missnöje av hur politiska företrädare hanterar situationen i Rosengård. I detta sammanhang finns element av rationalisering, i och med att ledarna verkar göra det som dem bedömer är rationellt och ej tar lokalbefolkningen tankar och

funderingar i åtanke. Det återspeglas i Flyvbjergs verk "Rationality and Power" där han pratar om hur makthavarna bestämmer vad som ses som rationellt och vad som inte görs. Exempelvis kan makthavarna bestämma att Culture Casbah skall ses som ett rationellt projekt trots invånarnas invändningar mot att dem vill vara mer involverade i själva planprocessen. Den anonyma projektgruppmedlemmen styrker detta påstående genom att säga att planerna lägger fram en färdig vision och säger "såhär ska det vara". Detta antar form av rationalisering eftersom det finns en uppenbar misstro bland experterna kring huruvida lokalinvånarna kan hantera att bidra till planeringen i deras bostadsområde. Här finns relevans till Flyvbjergs verk "Rationality and Power" från 1998 där han drar paralleller mellan hur personer i övre maktpositioner definierar vad som ses som rationellt och rimligt, inte minst i planeringssammanhang.

Efter att ha granskat Healey resonemang kring medborgardialog så har uppfattningen bildats att medborgarna vet mer om att uppleva staden från sina positioner och perspektiv än någon annan extern expert. Grander och Stigendal tar upp i sina verk hur viktigt det är med minskad segregation och ökad integration för ett välfungerande samhälle. Projektet Culture Casbah influeras indirekt av Rosengårds segregerade karaktär. Om projektet utförs rätt så kan det indirekt leda till en ökad integration och på så sätt främja exemplariskt medborgardeltagande. Detta kan lägga grund för framtida projekt som utförs i segregerade områden. "Actions in one place affect other places" (Massey, 2007).

Avslutningsvis bör det tas i åtanke att projekt Culture Casbah, som det tidigare nämnts, ej är i sitt slutskede. Detta innebär att potentiella brister i medborgardeltagande kan komma att förändras till det bättre eller sämre beroende på ifall berörda parter tar sitt ansvar. Det går därför ej att med säkerhet kunna göra bedömningen ifall det bedrivits genuint medborgardeltagande under projekt Culture Casbah i och med omständigheterna som råder kring projektet. Slutsatsen lyder därav: Lokalinvånarnas funderingar når till viss grad fram, dock så verkar detta bero på ett sammanträffande snarare än något annat. Detta i och med att många av förslagen från kommunens sida råkar efterlikna dem av invånarna. Exempelvis håller experter och lokalinvånare med om ett utökat införande av mötesplatser eller grönområden. Detta eftersom medborgarna i samband med fokusgruppsintervjuerna gjort bedömningen att dem ej känt sig delaktiga i planeringsprocessen. Utöver detta styrks påståendena av intervjun med den anonyma projektgruppmedlemmen som exempelvis tog upp att man kontinuerligt följer upp med lokalinvånarna rörande deras synpunkter kring planerandet. Det ska ej ske samråd enbart på grund av att det finns juridiskt bindande krav. Det finns i nuläget brister i vissa segment av medborgardeltagande i samband med projektet Culture Casbah. Vissa av bristerna går att placeras på Arnsteins stege under kategorin degrees of tokenism, men i och med att projektets detaljplanehandlingar ej är helt bekräftade eller genomklubbade så kan en definitiv slutsats ej dras i detta skede.

5.1 Vidare forskning

Vidare forskning inom detta fält är svårt under förutsättningen att planerna fortfarande ej är fastställda till 100%. Det som hade banat väg för att kunna fortsätta forska på detta område är när man antar en detaljplan kring Culture Casbah och projektet når sitt slutskede. Då skulle man kunna göra en fullständig bedömning utav medborgardeltagandet och granska all relevant information som finns. I nuläget kan en större del legitim kritik avvisas med kommentarer som ‘Projektet har fortfarande ej nått sitt slutskede’. Det är dock i planeringssammanhang vanligt att medborgardeltagandeprocessen färdigställs under ett tidigt skede av projektet. Att projektet når sitt slutskede skulle alltså lägga grund för en rättvis bedömning kring hur medborgardeltagandet bedrivits utan kommentarer som syftar till att förneka eller sätta projektet i positivt alternativt negativt ljus.

Ett intressant ämne att titta på skulle också vara ifall vissa av åsikterna som läggs fram i detta arbete iakttas av planerarna till den mån att de faktiskt influerar dem framtida planerna på projekt Culture Casbah. Exempelvis bör starka kommentarer kring parkering och hantering utav planeringsprocessen från 2015 kunna tillämpas på detaljplanerna som ska fastställas under den kommande tidsperioden.

6.0 Referenslista

6.1 Litteraturlista

- Wibeck, V. (2000). Fokusgrupper : *Om fokuserade gruppintervjuer som undersökningsmetod*. Lund: Studentlitteratur
- Larsson, L. (2010) Intervjuer. I M. Ekström, & L. Larsson. (2010). *Metoder i kommunikationsvetenskap* (s.53-86). Lund: Studentlitteratur.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.
- Esaiasson, P., Oscarsson, H., Gilljam, M., & Wängnerud, L. (2012). *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Norstedts Juridik AB.
- Westin, Charles (1999): *Mångfald, integration, rasism och andra ord*. Stockholm: Socialstyrelsen (SoS-rapport 1999:6)
- Grander, M. & Stigendal, M. (2012). *Integration och social sammanhållning*
- Stigendal, M. (2007). *Allt som inte flyter*. Fosies potentialer –Malmö problem.Malmö
- Patel, R & Davidson,B (2014) *Forskningsmetodikens grunder. Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*, Studentlitteratur AB, Lund
- Lindgren, M (2004). *ADR och förhandlingslösningar: för bättre effektivitet och medborgarinflytande i planprocessen*. Rättsvetenskapliga programmet D-nivå. 2004:218 SHU .Lunds Tekniska Högskola.
- Layder, D. (1998) *Social Fractice: Linking Theory and Social Research*. London: Sage Publications
- Morgan, D. L. & Kreuger, R. A. (1993) ”*When to Use Focus Groups and Why*”, s. 3-20 i Morgan, D. L. (red.) *Successful Focus Groups: Advancing the State of the Art*. Newbury Park California: Sage Publications
- Morgan, D. L. (1998a) *The Focus Group Guidebook*. (Focus Group Kit 1), Thousand Oaks California: Sage Publications

- Morgan, D. L. (1998b) *Planning Focus Groups*. (Focus Group Kit 2), Thousand Oaks California: Sage Publications
- Wesslén, A. (1996) ”Fokusgrupper - en bra metod i hälsoforskning”, i *Vår Föda* 3:21-22
- Svenska Kommunförbundet (1999) Fokusgrupper: *En metod i kommunalt kvalitetsarbete*. Stockholm: Kommentus Förlag
- Hylander, I. (1998) *Fokusgrupper som kvalitativ datainsamlingsmetod*. FOGrapport nr. 42, Linköping: Institutionen för pedagogik och psykologi Linköpings universitet
- Kreuger, R. A. (1993) ”*Quality Control in Focus Group Research*”
- Svensson, L (2008). *Mötesplatser på landsbygden: om äldre människor, gemenskap och aktiviteter*. Vårdalsinstitutet. Institutet för Vård och Omsorgsvetenskap.
- Arnstein, Sherry R.(1969) *A Ladder Of Citizen Participation*, *Journal of the American Planning Association*.
- Massey, D. (2007). *World City*. Polity Press, Cornwall.
- Flyvbjerg, B. (1999). *Rationality and Power : Democracy in Practice*. Chicago: University of Chicago Press.
- Healey, P. (2007). *Urban complexity and spatial strategies: Towards a relational planning for our times*. Routledge, London. E-bok

6.2 Dokumentkällor

- Malmö Stadsbyggnadskontor. (2015) *Planprogram för Törnrosen och del av Örtagård i Rosengård i Malmö*. PP6044. Malmö. Tillgänglig: <https://malmo.se/download/18.3c0b3b6f15965118c0e1845c/1491305582641/PP+6044+T%C3%B6rnrosen+del+av+%C3%96rtag%C3%A5rd+Godk%C3%A4nd.pdf>
- Malmö Stadsbyggnadskontor. (2012) *Planering: Information från Malmö Stadsbyggnadskontor*. Nr 1 2012. Tillgänglig: https://malmo.se/download/18.6e1be7ef13514d6cfcc800084881/1491303039519/pim12.1_webb.pdf

6.3 Internetkällor

- Lönegård. C 2017 12 28 "*Integrationsproblemen är en tickande bomb*" Svenska dagbladet
Tillgänglig <https://www.svd.se/integrationsproblemen-ar-en-tickande-bomb>
- Brottsförebyggande rådet 2019 Utsatta områden
Hämtad 2019 05 03 från
<https://www.bra.se/statistik/statistik-utifran-brottstyper/regionala-variationer/utsatta-omraden.html>
- Wendick, Christoffer (2014). *Kommunerna: Bostadsbristen är rekordstor*. SVT.se. 22 februari. <http://www.svt.se/nyheter/inrikes/kommunerna-bostadsbristen-arrekordstor>, 2019-05-01.
- Åberg. L 2018 08 26 "*Malmö: Många integrationsprojekt men magra resultat*" Kvartal
Tillgänglig <https://kvartal.se/artiklar/malmo-manga-integrationsprojekt-men-magra-resultat/>
- Sydsvenskan. (2016, 11/15) Att ett projekt som Culture Casbah skulle bryta segregationen finns det inte mycket som stödjer, Sydsvenskan. Tillgänglig: <https://www.sydsvenskan.se/2016-11-15/att-ett-projekt-som-culture-casbah-skulle-bryta-segregationen-finns-det-inte-mycket-som-stodjer>

7.0 Bilagor

7.1 Intervjuguide fokusgrupp

Är det okej ifall vi spelar in samtalen?

Vad tycker ni är bäst för Rosengård?

Har ni hört talas om projekt Culture Casbah? (Ifall svaret är nej, presentera projektet)

Vad tycker ni om Planprogrammet gällande projekt Culture Casbah?

Känner ni er delaktiga i processen?

7.2 Intervjuguide med projektgruppmedlem

Är det okej ifall vi spelar in samtalen?

Vad var din roll under projekt Culture Casbah?

Tycker du att det bedrevs ett bra medborgardeltagande i samband med projekt Culture Casbah?

Vad tycker du var bra i samband med projekt Culture Casbah?

Vad tycker du var mindre bra i samband med projekt Culture?

7.3 Arbetsfördelning

Under hela arbetets gång har författarna arbetat ihop med projektets alla delar. Båda författare har närvarat i intervjuerna, dock så har en författare agerat som ledare under fokusgruppsintervjuerna medan den andre har dokumenterat. Författarna har båda agerat som tolk under fokusgruppsintervjuer vid behov. Eventuella analyser och slutsatser har tillsammans utvecklats och genomarbetats av författarna.